

Pariste Klemansonun harb kabinesine benzer bir kabine kuruldu

Kabine bugün beyannamesini okuyacak

Kabine azası arasından seçilen sekiz kişilik bir harb konseyi haftada üç gün toplanacak

Daladye Millî Müdafaa ve Harbiye Nezaretini deruhde etti

Başvekil Reyno

Daladier

Raoul Dautry

Mandel

Campinchi

Chautemps

Paris, 21 (Husuf) — Dün geç vakte kadar ve bu sabah muhtelif siyasi şahsiyetlerle istişarede bulunmuş olan Paul Reynaud, nihayet öğleden sonra yeni kabineyi kurmağa muvaffak olmuştur.

Yeni kabine 22 kişiden mürekkebirdir. Bunlardan 12 si Daladye kabinesine istişare etmiş zevattır.

Yeni kabinede Paul Reynaud, başvekilten maada hariciye nazırlığını da deruhde etmiştir. Daladye ise, millî müdafaa ve harbiye nazırı olmuştur.

Yarın saat 10 da ilk toplantısını yapacak olan yeni nazırlar meclisi, bilâhare Elize sarayında Lebrün'ün riyaseti altında içtima edecektir.

Kabine, öğleden sonra saat 15 de mebusan meclisi huzuruna çıkacak ve başvekil hükümetin beyannamesini okuyacaktır.

Umumi Harbde, Klemansonun teşkil ettiği 22 azalı harb kabinesinin benzeri olan bu kabine, münhasıran harb müte-

(Devamı 8 inci sayfada)

İngilterede de yeni bir harb kabinesi kurulacak

Harb kabinesine girecek Nazırlar münhasıran harb plânlarıyla meşgul olacaklar, idarî iş görmeyecekler

Londra, 21 — Daily Mail gazetesinin yazdığına göre, Çemberlayn bu akşam başlayacak olan parlamento tatili esnasında kabinede bazı tadilat yapmağı teklif edecektir. Siyasi mehafil şu mütalâe adadır ki Çemberlayn mahdud bir harb kabinesini kuracak ve bu kabineye dahil olacak nazırlar ayrıca idarî hiçbir iş gör-

meyeceklerdir.

Diğer bütün harb sahalarında olduğu gibi bu sahada da Fransa ve İngiltere elele yürüyeceklerdir. Hiç şüphe yok ki yeni Fransız kabinesi de aynı hattı hareketi ittihaz edecektir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Gönül ferman dinlemez! Bir fabrikatörün dul karısına âşık olan kömürcü çırağı mahkemeye düştü

İşi ölümlü tehlide dökmüştü, sorguya çekildi, her şeyi itiraf ederek: «Ne yapayım, sevdim bir kere, günde 120 kuruş kazanıyorum, benimle evlensin, gül gibi geçirir, gideriz» dedi

Aslıye 6 ncı ceza mahkemesinde dün duruşmasına başlanan meraklı bir dava, o sırada adliye de bulunan yüzlerce insanı mahkeme salonuna toplamıştır.

Bu, ölen bir fabrikatörün dul kalan karısına gönül veren eli yüzü simsiyah ve üstü başı perişan bir kömürcü çırağının garib hikâyesidir. Gönül ferman din-

lemez derler, fabrikatörün zengin karısına âşık olan kömürcü çırağı, içtimâî mevkilerinin sevdiği kadınla arasında açtığı uçurumu hatırına bile getirmemiş, onunla evlenmeğe karar vermiştir. Bunun üzerine sevgilisine mektublar yazmış ve izdivac teklifinde bulunmuştur.

(Devamı 8 inci sayfada)

Vergi kanun projeleri Meclise verildi

Ankara, 21 (Husuf) — Yeni vergi kanun projeleri hükümet tarafından Meclise verilmiştir. Projeler alâkalı encümenlere tevdi edilmiştir. Yakında umumî heyette müzakere edilecektir.

Balıkesir havalisinde bir dağ ortasından çatladı

Balıkesir 21 — Geçen haftaki sürekli yağmurlar ve fırtınalar yüzünden Savaş tepenin Konkurca ve Çukur çayır köylerinde bazı evler yıkılmış ve bir dağ eteğinde bulunan Çayır köyüne gece ani olarak dağdan taş ve toprak parçaları düşmeğe başladığından halk, korku içinde köyü terk etmeğe mecbur kalmıştır.

Bu esnada on kadar evin de duvarları yıkılmıştır. Köy civarındaki dağın da ortasından çatladığı görülmüştür. Vaziyet derhal vilâyet makamı haberdar edilmiş, vali muavini ile nafia mühendisleri teklifata hâdise mahalinde başlamışlardır. Köyün bazı evleri tahliye ettirilmiştir. (a.a.)

Bugün

Hatıralar arasında

YAZAN

Ustad

Halid Ziya Uşaklıgil

(Bugün 6 ncı sayfada)

Üç taraflı anlaşma İtalyanlarla Sovyetler arasında Moskovada müzakereler oluyor

Görüşmelerin ilk neticesi olarak yakında İtalyaya Sovyet petrolü gönderilecektir

Mussolini beyanatta bulunacak

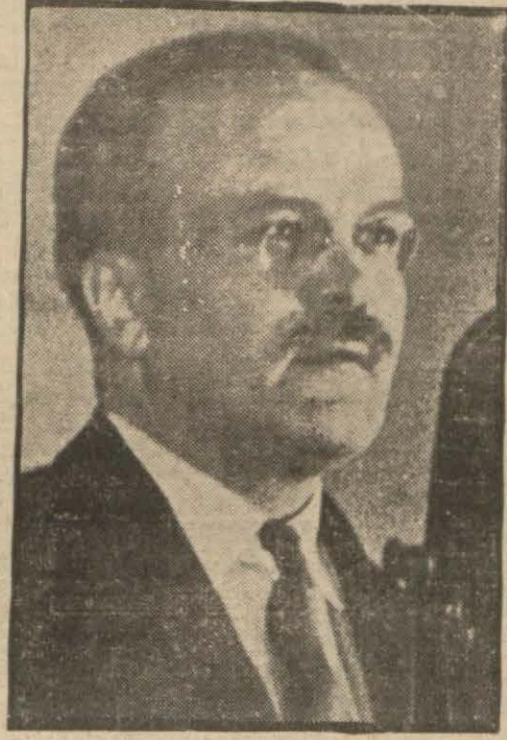
Roma 21 (Husuf) — «Exchange Telegraph» ajansı bildiriyor:

İyi haber alan mahfellerden öğrendiğine göre, faşist yüksek meclisi yakında toplantıya davet edilecektir. Mussolini'nin bu toplantıda mühim beyanatta bulunacağı anlaşılmaktadır.

İtalyan siyasi mahfellerinde, yakında diplomatik mühim hâdiselerin cereyan etmesine intizar olunmaktadır.

Sovyet - İtalyan müzakereleri

Nevyork 21 (Husuf) — Mevsuk haberlere göre, İtalya ile Sovyet Rusya arasında doğrudan doğruya müzakereler cereyan etmektedir. Bu müzakere (Devamı 8 inci sayfada)

Molotov

Halk gurd müdafaasına yarayacak sporlara teşvik edilecek...

Halkevlerine bırakılan spor işleri için Parti hareketi geçti, köylerde spor yuvaları açıldı

Beden terbiyesi kanunu Büyük Millet Meclisince kabul edilerek spor ve beden terbiyesi işleri yeni kurulan Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü uhdesine verildikten sonra spor ve beden terbiyesi için Halkevlerine bırakılan işler etrafında Parti derhal harekete geçmiştir.

Parti bu faaliyeti için avısu ve salonu müsaid bulunan Halkevlerinden, spor ve beden terbiyesinden ve bilhassa millî sporlardan hangi mahallerde, hangi nevelerinin

tutunması ve inkişafı mümkün ise onlarda ise başlamayı ve halkı icabında yurd müdafaasına yarayacak sporlara doğru teşvik esas olarak gözönüne almıştır. Salâhiyetli ve mütehassıs zevatın ve Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü elemanlarının yardımından istifade eylemek suretille ilk olarak Trakya ve garbi Anadoluda bizzat mahallerinde incelemeler yapılmıştır.

Trakya mıntakası

Trakya mıntakasında Uzunköprü, Keşan, İpsala, Babaeski, Lüleburgaz, Çorlu, Tekirdağ (Devamı 8 inci sayfada)

Ustad Besim Ömer, dün büyük merasimle ve gözyaşları içinde ebedî medfenine tevdi edildi

Tabut eller üstünde Üniversiteden çıkarılıyor

Ölümü memleket ilim ve tıp âlemi için cidden büyük bir ziya olan Bilecik mebusu değerli Profesör General Besim

Ömer Akalının cenazesi dün büyük merasimle kaldırılmıştır.

(Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Ümid ve sevinç
Vermiyen bahar

Ekrem Uşaklıgil

Bu sabah takvimden bir yaprak kopardınız:

— İlkbaharın ilk günü, kaydını gör-
dünüz.

Bir mevsim geçti, ötekine başlıyoruz,
küçük bir hesap yapabiliriz.

Geçen mevsim kıştı, kış beyaz karına
rağmen her vakit karadır, hüznü verir,
yeis verir, ölüm verir.

Gelen mevsim bahardır bahar da güneş
çiçek, hayat, ümid demektir.

Kıştan kurtulup bahara kavuşmak bu
sene de herkes için yeisten uzaklaşıp ü-
mide erişmek manasına gelecek mi? Son
hafta içinde şahid olduğumuz dünya hâ-
diselerini hatırlamaya çalışalım.

★

Amerika hariciye müsteşarının Roma-
dan ayrılacağı günlerde ortaya bir sulh
projesi atılmıştı. İlk bakışta mühim bir
rötuş görmek şartile makul, haklı bir
sulhün münakaşasına esas teşkil edile-
cek gibi görünüyordu.

Demokrasi cephesi bu projeyi Alman-
yaya, Alman tarafı ise de demokrasi gr-
puna attı. Bıtarafının bir kısmı da
Vatikan mahfellerinin bir sondaj hare-
ketinden veya Amerikalı bir gazetecinin
hayalinden doğmuş olması ihtimalini dü-
şündü. Hakikat bugün anlaşılmasa de-
ğildir. Bununla beraber kimin tarafından
ortaya atılmış olursa olsun bu proje büs-
bütün faydasız kalmadı. İki taraftan da
o derece şiddetle tezkib edildi ki, kin,
hırs, azim ve irade fıskıran öyle kelime-
lerle karşılandı ki, bugün Avrupa devlet
adamlarının Amerika hariciye müsteşarı
ile yaptıkları mahrem konuşmalarda fazla
yumuşamış olabileceklerine hükmede-
miyoruz. Bu şartlar altında da Amerika-
da herhangi bir sulh tavassutunun gel-
mesine fazla ihtimal veremiyoruz. Ame-
rika hariciye müsteşarının topladığı
malûmat şüphe yok ki, müfid olacaktır.
Fakat şimdi değil, ileride. İki tarafın
arasında derin, çok derin bir uçurum
vardır, daha evvel bu uçurumun kısmen,
yahud tamamen kurbanla doldurulması
lâzım.

★

İtalya ve Almanya hükümet reislerinin
buluşmaları bu sulh projesi rivayetlerinin
ortaya atıldığı zamana tesadüf eder. Bu-
nun içindir ki, ilk dakikada bütün cihan-
da bir sulh hareketi ile alakadar görüldü,
fakat henüz mahiyeti anlaşılmasa ki,
İngiliz başvekilinin Avam Kamarasında:
— Bu mülâkattan ne netice çıkarsa
çüksün ona karşı koymaya hazır bulun-
yoruz, demiş olduğunu işittik. O sırada
Fransada dahil bir buhran vardı. Bu
sebeble Fransadan resmi bir söz gelme-
di. Fakat onun yerine Fransız matbu-
atının böyle bir ihtimale karşı yayılm
ateş yaptığını gördük. İşte bir hareket
ki, sulh projesi rivayetinin tezkib edil-
mesinden sonra dahi bazılarında küçük
bir ümid kaldıysa onu da mahvedecek
mahiyettedir.

İtalya ve Alman hükümet reisleri ne
konuştular? Mülâkat iki hükûmet sefi-
f'e iki hariciye vekili arasında cereyan
etti. Mahiyetini hiç değilse derhal anlı-
yamayız. Yalnız bir noktaya dikkat ede-
lim. Bir noktaya da hatırlayalım. Dikkat
edeceğimiz nokta şudur:

Mülâkâtı müteakib yarı resmi bir İtal-
yan dili:
— İtalya sulh için kapı kapı dolayan
bir devlet değildir, demistir, gene yarı
resmî bir Alman dili de:
— Dünya Alman ve İtalyan hükümet
reisleri arasında ne konuşulmuş oldu-
nu mülâkâtın neticelerini göreyerek anlı-
yacaktı, cümlesini bütün cihana yay-
mıştır.

Hatırlıyacağımız nokta da şudur:
— İtalya ve Alman hükümet reisleri
her vakit ve muntazaman çok mühim
hâdiseler arifesinde konuşmuşlardır.
Çeko-Slovakya ve Lehistan meseleleri-
nin üzerinden uzun zaman geçmedi, bu
nokta muhakkaktır.

Şu halde bir sulh hareketi bahis mev-
zuu olmadığına göre ne konuşmuş ola-
bilirler? İtalyanın Almanya yanında har-
be girmesi ihtimalini hatıra getirmemek
lâzım. Böyle bir hareket Almanyanın a-
leyhine olur, Almanya tarafından isten-
mez, sonra İtalyanın da işine gelmez. Bu
iki devlete göre harb cephesinin geniş-
lemesi değil, daralması ve bunun aksine
olarak sulh ve sükûn sahasının küçülme-
si değil bütünüme lâzımdır. Birincisinin

Resimli Makale :

≡ Doğruluk da bir itiyaddır ≡

Doğruluk fazilet yolunda yürüme alışmanın verdiği bir
itiyaddır. Tohumu çocuklukta atılır, meyvası gençlik ve
ihtiyarlık zamanında toplanır.

Küçük bir yalan, bir hakikati saklamak yolunda yapılmış
bir teşebbüs ilk dakikada ehemmiyetsiz görülebilir, fakat o
dakikadan itibaren ehemmiyetlisini intaç edecektir, bir
tohumdur.

SÖZ ARASINDA

Yeniden göç eden
Rus papasları

Bu keşiflere gene yol göründü. «Neden?» diyeceksiniz. Vaktile, bolşevik ih-
tilâlinde Leningraddan Finlandiyaya
kaçan bu Rus papasları, şimdi de, manas-
turalarını gördüğünüz Ladoga gölünde
Valamo adasından çekilmek mecburiye-
tinde kalmışlardır. Zira bunlar, son sulh
muahedesile Ruslara geçmiş bulunmak-
tadır.

bu sergüzeştten zararsız çıkması, ikincil-
sinin de zâfa uğrıyan bir dünyada bütün
kuvvetini muhafaza ederek kalması an-
cak bu şarta bağlıdır. Bu bakımdan Al-
manyanın Rusyayı Balkanlardan büsbü-
tün uzaklaştırarak Rusya ile İtalya ara-
sında bir yakınlık teminine çalıştığı ve
Brenner mülâkâtında da bilhassa bu
noktanın konuşulduğu hatıra gelebilir,
ihtimal kuvvetlidir, fakat faraziyeyle ha-
kikat olarak kabul etmeden evvel hare-
ketin biraz tebellür etmesini beklemek
daha doğru olur.

★

İlkbaharın ilk günü hâdiselerin müşa-
hedesinden çıkan netice insana ümid
verecek mahiyette değildir. Avrupa sul-
he değil harbe gider görünüyor, söylediği,
tasarladığı, hazırladığı hep budur. Dün-
yaya güneş ve hayat getiren ilkbahar bu
sene önümüzde ölüm yıldırımınla dolu
kara bir bulut halinde. Bu yeis verici
manzara karşısında insana teselli getiren
tek nokta harbin bu dakikaya kadar
mevzî kalmış olmasıdır. Ümid edelim ki
vaziyet sonuna kadar bu şekilde devam
etsin. Ekrem Uşaklıgil

Hergün bir fıkra

Başındaki sarıktan
utanmadan

Hocanın biri, akşam evinde çilin-
gir sofrasını kurmuş, çıkartıyormuş.
Bir misafir gelmiş, hocanın masa ba-
şında görünce:

— Hoca, demiş, bu nasıl iştir, ba-
şındaki sarıktan da mı utanmıyorsun?
Hoca derhal toplanmış:

— Affet mirim, demiş, bir kazadır
oldu. Bir daha böyle işler yapmam.
Başındaki sarığı çözüp cebine koy-
muş, ve çıkartmaya devam etmiş.

Kadınların erkeklerde
görüp de beğendikleri
şey nedir?

İngiliz kadınlarının erkeklerde görüp
de beğendikleri ve en çok zâf duydukları
şeyin ne olduğunu merak ettini mi? Lon-
dra erkek giyimi cemiyetinin, Londra
sosyeta kadınları arasında yaptığı bir
anket neticesinde bu sır meydana çıkmış
ve bayanların en fazla frak ile beyaz
frak papyonlarını sevdiğini anlaşıl-
mıştır. Buna sebep de fragın kolsuz ve bele
kadar açık olan gece tuvaletlerine uygun
gitmesi ve... Erkeği daha zarif gösterme-
sidir.

İngiliz Kralı akerlerin
bi'etlerini tap'adı!

İngiltere kralı cenubu şarki limanla-
rından birine yanaşıp da izinle İngilte-
reye dönen yüzlerce neferin vapurdan
çıkışlarını seyretmiş ve bizzat biletle-
rini toplamıştır. Askerlerin ekserisi
kendisini tanımamışlar, fakat bir çav-
uş bileti vereceği sırada gözü krala
işmiş, derhal olduğu yerde vaziyet
almış, selâm verdikten sonra bileti
uzatmış, ve geçmişdir.

Senede 9 bin liralık
Elbise giyen kadın

Londranın zen-
gin iş adamların-
dan birile evlene-
rek, senede 6 bin-
den 9 bin Türk
lirasına kadar yıl-
nız elbiselerine
sarfedene büyük
Avrupa seyahat-
lerine çıkan, ko-
casının kendisi-
ne düşün hediyesi olarak verdiği 30
bin liralık yatta bal ayı seyahatini ya-
pan Madam Grigg, bugün evlenmeden
evvelki sar'atına dönmüş ve tekrar
bir gazinoda «dans bayanı» tabir edi-
len dans idareciliğine başlamıştır. Ka-
dın: «Çok bayıldığım yat hayatımı ve
sayfiyemi kaybettim. Fakat ne yapa-
yım, bundan sonra artık hulya ve ha-
turalarımla yaşayacağım!» demiştir.

Madam Grigg kocasından ayrılmak-
ta ve bugün 39 yaşında bulunmakta-
dır.

Bütün boşanmaların sebebi
sevda imiş!

Son günlerde Londra mahkemele-
rinden birinde dokuz yüz doksan do-
kuzuncu boşanma kararını veren hâ-
kim, talâk istiyen birinci çiftin de gön-
lünü hoş ederek onları birbirinden ay-
ırdıktan sonra şunları söylemiştir:

— Dünyada en büyük motif muhak-
kak ki sevgidir. Boşanmak için mahke-
meye gelen ister kadın, ister erkek ol-
sun hakiki sebebi apaçık söylemekten
çekiniyor ve:

«Ben kocamdan veya karımdan şu
veya bu sebeplerden dolayı, değil de,
başka birisini sevdiğim için ayrılmak
istiyorum.» diyemiyor. Halbuki bütün
boşanmalar hep bu sebebden ileri ge-
liyor.

Sözün kısası

Hacıbaba ve
Yaramaz çocuklar

E. Ekrem Talu

Gene bir çocukluk hatırası.

O tarihte İstinye mahalle mektebine gidip
geliyordum. Eski zamanlardaki sözüm ona
kültür teşkilatımızı bilmeyenleri aydınlat-
mak için şunu söyleyeyim ki, resmen «Sib-
yan» halk dilinde de «mahalle» mektebi de-
yilen ilk okul talim ve terbiye heyeti baş-
sarıklı bir Hocafendi ile bir de kalfadan te-
reküb ederdi.

Bizim mektebe de, kelifelli, heybetli, yü-
zü hiç bir vakit gülmiyen hocamızdan gayri
bir de Hacıbaba diye maruf bir kalfamız
vardı.

Hacıbaba yaşı belli olmıyan ihtiyarlardan-
da. Talim vazifesini Hocafendi kendi üzeri-
ne almış bulunduğu; terbiye vazifesi
de bu adamcağıza yükletilmişti. Mükemmel
bir iş bölümü!

Hacıbaba oyunlarımızı nezaret eder, azad-
larda hepimizi sıraya dizerek muntazam bir
sürü halinde evlerimizde; hiç değilse semt-
lerimizde kaday götürür, sabahları gene ka-
pı kapı doluşarak bizleri bir araya toplar;
hasılı talebe arasında nizam; intizam; us-
luluk gibi şeyleri gözetirdi.

O, boylu, boslu, uzun sakallı bir adamdı;
bizler ise birer damla çocukluk. En kabada-
yımız on iki yaşında var; yoktu. Bununla
beraber, çocukluğa has bir cür'etle kendi-
sine adeta meydan okurduk. Zira, öğrenmiş-
tik ki Hacıbaba, elinden düşmiyen sopsaile
yaramazları boyuna tehdid eder, fakat bu
tehdidlerini hiç bir zaman icraya gönül ka-
lıl olmazdı.

Arkadaşlarımızla, mektebin bahçesindeki
çitlenbik ağacının tâ tepesine tarmandığımız
bir sırada, Hacıbabanın sesi birdenbre gür-
lerdi:

— He, çapkınlar! İnin bakayım! Şimdi
gelirsem, hepimize gösteririm!

Yapraklı dalların arasından aşağıya ba-
kar; kalın sopanın havda fırladığı gibi dön-
düğünü görür, gülmüşer aldırılmazdik.

Herhangi bir tehdid, bir tek kere icra e-
dilmeyi mi, artık onun tesiri hak getiredir.

Şimdi, vakit vakit, gazetelerimizde, ihtl-
kârın önüne mutlaka geçilmesi için öteye
beribe sıkı sıkı teblihler geçildiğini, tamim-
ler gönderildiğini okudukça gayri ihtiyar
Hacıbabayı hatırlıyorum.

Bakka'da fasulye, pırlaç, yağ, nohud...
zerzavateıda İspanak, pirasa, lâhana, terzi-
de el emeği. kırtasiyecide kâğıd, mürekkep,
kalem fiatları fırladıkça fırlıyor.

Uzaktan uzağa, nalıncı çivisini yüze para
fazlasına sattı diye herhangi bir nalbur dük-
kânının kapatılması bizim Kayserili bakkal-
da, ancak sun'î bir bacağı üzerine yapıtı-
rılmış şir pehlivan yakası üzeri yapıyor.

İhtikârın yaramaz çocuklarını tamimle,
tehdide yola getirmek imkânı, bilmem ki
var mı?

Bahusus, geçen harbin hatıraları henüz
pek yenidir. O zaman da, hep böyle ta-
mimlerle, komisyenlerle vakit geçirilmişti.

Esnaf bunu biliyor. İş bir defa tamim ve
tavsiye yoluna döküldü mü, şair Füzulî'nin,
meşhur «Şikâyetname»sinde dediği gibi: «A-
nın hesabı ruzmahşerde sorulur...»

Herhalde, göze gördüğüm için, iyice bil-
diğim bir şey varsa, dünden bugüne hayat
bareminin en az yüzde yirmi pahalandığı-
dır.

E. Ekrem Talu

Almanya
ihracatımız

Satış şartları kontrol
edilecek

Ankara, 21 (Hususî) — Gümrük Ve-
kâleti Almanya ile yapılan son anlaşma
ile bu memlekete ihrac edilecek malların
hakkında alâkadarlara bir izahname gön-
dermiştir. Bu izahname ile Almanya
ihrac olunacak mallarımızın fiatlarını
kabul eden seviyede tutabilmek için, bütün
haric olmak üzere, satış şartları kontrol
edilecektir.

TAKVİM

MART											
Rumi sene			22			Arabi 1353			1859		
1366			Mart			9			186		
CUMA											
GÜNEŞ						IMSAC					
S.	D.	Safer		S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	01	13		4	21	09	50				
11	89										
Oğle			İhtidat			Akşam			Yarın		
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	12	21	15	48	18	22	19	58			
V.	8	68	9	25	12	—	1	81			

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İki tarafın aynı meseleden bahseden resmi tebliğlerini
karşılaştırmız,

İngilizler:
Bir hava filosunun Şild adasına 1000 bomba attığını,
hangarları, demiryollarını, tayyare meydanlarını ve bir de
barajı tahrib ettiğini söylüyorlar.

Almanlar:
Bir hava filosunun Şild adasına yaklaşmaya çalıştığını,
fakat attığı bomba'ardan çoğunun denize düştüğünü, yalnız
bir evin harab olduğunu iddia ediyorlar.

İngilizler vaziyeti nihayet havadan ve yarı karanlıkta
gördüler. Bir iki tahminde yanlış olabilir, halbuki saha
Almanların ellerinde, kabul ettikleri kısma daha ne kada-
rını ilâve etmeli?

Bu gibi yekdiğerine zâd iddialar karşısında hakikate
yaklaşmak için ötedenberi tatbik edilen beylik bir usul

vardı. İddiaları yarı yarıya tenzil eder, geriye kalan kısmı
karşılaştırmız, hesap, ölçü ve tahmin kabiliyetimizi de kulla-
narak doğruya yakın bir netice çıkarmaya çalıştık. Hal-
buki şimdi bu beylik usul de yavaş yavaş iflâs etmek
üzere.

Aynı meseleden bâhis resmi tebliğleri karşılaştırmıya
devam edelim:

Almanlar Şild adasının bombardımanına bir nevi muka-
bele olmak üzere Şimal denizinde bir vapur kaflesine hü-
cum ettiler. Batırdıklarını iddia ettikleri vapurların sayısı
9 dur. Buna mukabil İngilizler hiç bir zayıf vermedikle-
rini kaydediyorlar. Ve bu iki rakam arasında da yekdiğeri-
ne yaklaştırılabilecek bir şey yoktur. Şu halde biz bu har-
bin eski hesap ve ölçüleri de altüst etmiş olduğuna inanı-
yoruz, ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELEGRAF HABERLERİ

Sovyetler Finlerden yeni arazi istiyorlarmış

Finlândiya kabinesi istifa etti

Finlândiya - İsveç - Norveç tedafü paktına karşı Sovyetlerin ileri sürdüğü mütealealar ve itirazlara Almanlar da iştirak ediyorlar

Moskova, 21 — Molotof ile Paasikivi ve Vojnomaa dün Kremlinde Sovyetler Birliği - Finlândiya sulh muahedesinin musaddak nüshalarını teati etmişlerdir. (A.A.)

Stokholm, 21 (A.A.) — Stockholm Tidningen'in Moskova muhabiri yazıyor:

Sovyetlerle Moskovadaki Fin heyetinin ilk içtimanda, Ruslar son muahede ile kendisine terk edilen hududu bazı noktalarda genişletmek tasavvurunda olduklarını ihlas etmişlerdir. Finler bu yeni istekleri kabul edeceklerini bildirmektelerdir.

Aynı gazete, Molotofun pek yakında Berline gideceğini haber vermektedir.

Moskova ve Helsinkinin tekzibi

Londra, 21 (Hususî) — Moskova ve Helsinkiden gelen haberlere göre Sovyetlerin Finlerden yeni arazi talebinde bulduklarına dair şayialar esassızdır.

Finlerin Sovyetlere cevabı

Helsinki, 21 (A.A.) — Finlândiya radyosu, Finlândiya ile İsveç arasında tedafü paktı hakkında Sovyetler tarafından ileri sürülen itirazın Finlândiya tarafından reddedildiğini bildirmiş ve neşriyatına şöyle devam etmiştir: Sovyet itirazı, Fin - Sovyet barış mu-

ahedesinin âkid tarafları karşılıklı her türlü taarruzdan menetmesine dayanmaktadır. Şimal devletleri arasında mutasavver ittifak ise tamamen tedafü mahiyeti haiz olup, hiçbir memleket aleyhine müteveccih değildir. Buna binaen Sovyet tefsir tarzı kabul edilemez.

Finlândiya kabinesi istifa etti

Helsinki, 21 (A.A.) — Finlândiya matbuatı kabinesinin istifası hakkındaki şayiaları teyid etmektedir. Yeni hükümet derhal teşekkül edecek ve parlamento da 27 Martta içtimaa davet olunacaktır.

Almanya da ittifak aleyhinde

Kopenhag, 21 (A.A.) — Berlingske Tidende gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Almanya, Şimal memleketleri arasında derpiş edilen ittifak hususunda Sovyetler Birliğinin noktai nazarinde iştirak etmektedir. Almanyanın da mütealeası şudur ki böyle bir ittifak Rusya ile Finlândiya arasında aktedilen sulhe ancak zarar verebilir.

Almanya Rusya 300 tayyare vermiş

Moskova, 21 (A.A.) — Havas bildiriyor: Finlândiya harbi esnasında, Almanyanın, Sovyetler Birliğine 300 avcı ve bombardman tayyaresi verdiği söylenmektedir.

Alman tayyarelerinin yeni akınları

Londra, 21 (A.A.) — Hava nezaretinin bildirdiğine göre bugün öğleden biraz sonra düşman tayyareleri Shetland adaları üzerinden uçmuşlardır. Tehlike işaretleri verilmiş, sonra da tayyareler geçmiştir. İşaret düşman hava kuvvetlerinin görünüşünden birkaç dakika içinde verilmiştir.

Londra, 21 (A.A.) — Dün gece Alman tayyarelerinin İngilterenin cenub sahilleri yakınlarında bulunduğları ve milliyeti meçhul bir tayyarenin sahil yakınında denize beyaz ve turuncu renklerde şerareler gönderdiği haber alınması üzerine İngiliz hava kuvvetleri bütün gece vâsi bir saha üzerinde devamlı keşif faaliyetinde bulunmuşlardır.

Sylt adasına 42 ton bomba atıldılar

Kopenhag 21 — Sylt adası civarından gelen haberlere göre, adayı karaya bağlayan Hindenburg seddi mühim surette hasara uğramış ve bu sed üzerinde bulunan dört hava dafi batarya kulesi ortadan kaybolmuştur.

En son malûmata göre, ada üzerinde uçan tayyarelerin sayısı 49 dur. Bunlar 42 ton ağırlığında bomba atmışlardır.

35 bin tonluk büyük bir İngiliz vapuru asker naklediyor

Nevyork 21 (A.A.) — Geçen Kânun-üvveldenberi Nevvyorkta bulunan İngilterenin 35.739 tonluk Mauratania vapuru kıtaat nakli için Avustralyaya hareket etmiştir.

Kraliçe Mari transatlantığı de Nevvyorktan hareket etti

Nevvyork, 21 (A.A.) — İngilterenin büyük transatlantik vapuru «Kraliçe Mari» bugün Nevvyorktan hareket etmiştir.

İhracı yasak olan kıymetlerin yurd dışına çıkarılması önlenecek

Ankara, 21 (Hususî) — Gümrük Vekâleti ihracı yasak olan kıymetlerin yurd dışına çıkarılması önlemek için yolcularla bağları hakkında yapılacak muamele ve dair bir talimatname hazırlanmıştır.

Bulgaristan harbin dışında kalacak

Bulgar Hariciye Nazirinin Bulgar Meclisinde beyanâtı

Sofya, 21 (A.A.) — Krala verilecek cevap için yapılan müzakereler esnasında hariciye nazırı Popof söz alarak ezümle demiştir ki:

— Harici siyasette vazifemiz, harbin dışında kalmak için bütün gayretlerimizi sarfederek bu harbin neticesi ne olursa olsun Bulgaristanı korumak ve menfaatlerini müdafaa etmek olmalıdır.

Dış siyasetimiz barış ve milletler arasında anlaşma ülküsüne sadık kalmış ve bu siyaset bize komşularımızla ve her şeyden önce kardeş Yugoslavya ve kendisiyle daha 1925 de dostluk muahedesini imzaladığımız dost Türkiye ile münasebetlerimizi islah imkânını vermiştir.

Bu dostluk muahedesini milletimizin kendisiyle müşterek menfaatlerimiz olan Türk milletine karşı hissiyatını aksettirmektedir.

Bu samimi siyaset aynı zamanda diğer komşularımız Romanya ve Yunanistanla da münasebetlerimizi salâha imkân vermiştir.

Basın birliği yüksek haysiyet divanı toplandı

Divan İbrahim Hakkı Konyalı hakkında tetkikatta bulundu

Ankara, 21 (A.A.) — Basın Birliği yüksek haysiyet divanı bugün Ankara'da Ulus müessesesindeki yerinde birinci toplantısını yapmıştır.

Divanın reisliğine Necib Ali Küçükka seçilmiş ve içtimada Necmettin Sadak, Nafi Atuf, Halil Nihad Boztepe, Temyiz mahkeme azasından Fuad Tuğcu, Devlet Şurası azasından Avni Türel ve Matbuat Umum Müdürü Salim Gündoğan bulunmuştur.

Heyet İstanbul basın muntakası idare heyetinin İbrahim Hakkı Konyalının meslekten ihracı hakkındaki talebi üzerine tetkikata başlamış ve bu hususta delâil ve vesaikin celbine karar vermiştir.

Nafia Vekili İzmirde

Ankara, 21 (Hususî) — Nafia Vekili General Ali Fuad Cebesoy yanında Su İşleri Reisi Salâhattin ve Hususî Kalem Müdürü olduğu halde bu akşam saat 20,20 trenle İzmir'e hareket etmiştir.

Vekil Büyükmenderes, Gediz, Küçük-menderes, Bakırçayı su işlerini tetkik ettikten sonra Balıkesir tariki Bursa ve havalisine giderek Manyas, Kemalpaşa, Karacabey ovalarındaki su işlerini yerinde tetkik edecektir.

Vekiller Heyeti dün toplandı

Ankara 21 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün öğleden sonra Başvekâlette, Başvekil Doktor Refik Saydamın riya setinde toplanmış ve ruznamesindeki meseleleri müzakere etmiştir.

Yeni zelzeleler

Karahisar, 21 (A.A.) — Dün saat biri 17,30 da hafif, diğeri 18,50 de cenubdan şimale doğru gürültülü ve orta şiddette olmak üzere şiddetli iki yer sarsıntısı olmuştur. Hasar yoktur.

Gümüşane, 21 (A.A.) — Dün saat 17 de ve 22 de iki saniye, saat 24 de üç saniye ve bu sabah 2.40 da da üç saniye devam eden şiddetli zelzeleler olmuştur. Aynı saatte Kelkit kazasında da gürültülü çok şiddetli bir zelzele olmuştur. Hasar yoktur.

24 saatdenberi devam eden kar ve fırtına yüzünden açılmakta olan Kop ve Zigana dağları kapanmıştır. İki gündür burada soğuklar devam etmektedir.

SİVAS ET ALEMİNDE

Fransanın yeni Başvekili Paul Reynaud kimdir?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

M. Daladyenin istifasından sonra yeni Fransız kabinesinin teşkiline memur edilen aynı kabinenin maliye nazırı M. «Paul Reynaud», azımlıklığı ve bilhassa mal ve iktisadi işlerdeki ihtisası ile temayüz etmiş bir sîmadır. Bugünkü harbin her şeyden evvel bir iktisad harbi olduğu nazarı dikkate alınacak olursa Paul Reynaudnun iş başına getirilmek istenmesi istihdaf edilen maksad daha iyi anlaşılabilir olur.

Paul Reynaud yemek masasında

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar sevk etmişti. Bu halin bu şekilde devam etmesine imkân olmadığından, nihayet radikallerle sosyalistler arasında siyasi bir ittifak vukubuldu ve yeni kabinesinin teşkiline memur edilen Daladye, maliye nazırı olarak M. Paul Reynaud'yu hükümetinin içine aldı. Paul Reynaud'nun o zamana kadar malûm olan kabiliyeti de; mal sahada vücut getirmeye muvaffak olduğu islahat ile geniş bir söhret hâlesine içinde aydınlanmış bulundu. Maamafih şu noktaya işaret etmek lâzımdır ki Paul Reynaud'nun başvekil Daladye ile müştereken Fransız âyan ve mebusanından istedikleri kararnameleler isdar etmek salâhiyeti; ilk önce; efkârı umumiyeye tarafından iyi karşılanmış değildir. Zira; bir defa; o sıralarda Almanyanın Çeko-Slovakya meselesini hal etmek istediği zamana tesadüf ediyordu. Sonra; her yeni vergi ihdas etmenin ayandırması tabii olan aksülâmel ile; halk; yeni maliye nazirinin; hükümet kararile; yeni yeni mükellefiyetler tahmil etmek istemesine karşı kuşkulandırmakta kendini haklı görüyordu. Maamafih bu ahval Paul Reynaud'nun cesaretileri kırmadı. Radyo vasıtasile Fransız halkına yaptığı hitabede; sosyalist idarenin hatalarına işaret etmiş olmak için «Fransanın; mevcut şartlar içinde rejim değiştirmek gibi bir fanteziye kapılmayacağı»

Fransız radikal sosyalistlerin iştirakile 938 yılının on dördünde teşekkül eden sosyalist direksiyonlu ve radikal dostluğuna istinad eden Leon Blum kabinesi Fransız iktisadi ve içtimai bünyesinde bir takım islahat yapmaya teşebbüs ettiği zaman bütün memleketi şayanı dikkat bir rahatsızlığın emareleri göze çarpmaya başladı. Ücret ve mesal müddetlerine aid noktai nazar farklarından doğan ihtilâflar bir an geldi ki Fransız sanayiini âdetalece uğratmak istidatını gösteriyordu. Bu sırada haftalık mesal müddetinin (40) saat indirilmesi umumî huzursuzluğu büsbütün arttırdı. Taraf taraf yapılan amele grevleri günler hatta haftalarca devam ediyor, patronlarından hakkını almak isteyen amele iş mahallerini işgal etmek suretile umumî mesalinin seyrini durdurtuyordu. O zaman, Fransada, en geniş manada sosyalizm cereyanlarının alıp yürüdüğü bir devirdi. Bu halin iyi bir gidis olmadığını görenler, Fransanın, bir gün, çok tehlikeli ve komşularına nisbetle millî müdafaa bakımından pek hazırlıksız bir vaziyette kalacağını görüyor ve için için endişeleniyorlardı. Nitekim Marsilya dok amelesinin gerek ücret farklarından, gerek mesal müddetinden dolayı gösterdiği itilâfçılık Fransanın Afrika müstemlekeleleriyle olan muvasala ve minakalasını baltalamaya kadar ilerletmiş, hükümeti, bir an için, liman işlerini, askeri vesailte işletmek zaruretinin derpiş etmeye kadar se

Şehir Haberleri

Fırınlardan noksan ekmeğin çıkarılmalarının önüne bir türlü geçilemiyor

Müteaddid ihtarlara, ceza ve müsadere kararlarına rağmen fırınlar kapatılmadığından hileli ekmeğin çıkarılmakta devam ediyor

Belediye müfettişleri Beşiktaş, Eminönü ve Fatih kazalarındaki fırınlarda yapılan denetimler esnasında 120 ekmeğin eksik vezeinde pişirilmiş olduğunu görmüş, ekmeğin müsadere etmişlerdir.

Son hafta zarfındaki denetimler esnasında Kadıköy kazası dahilindeki fırınlarda 240 noksan vezeinde ekmeğin görülmüş, bunlar sahiblerinden alınarak Darülaceze'ye gönderilmiştir.

Müteaddid teftiş, ceza ve ihtarlara rağmen Üsküdar kazası dahilindeki fırınların yapmış oldukları hilelerin önüne geçilememiştir. Birçok fırının eksik vezeinde ekmeğin çıkarılması görülmüş, ekmeğin müsadere olunmuş, fırıncılara ceza verilmişse de müsbet netice elde edilememiştir. Eon son Parti kongresinde Üsküdar kaymakamı İhsan, bu noktayı tebarüz ettirmiş, fırınlarla başa çıkamadıkları anlatmıştır.

Üsküdar fırınlarına ne yolda muamele yapılacağı Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü tarafından da tetkik edilmişse de sed salâhiyeti bulunmadığından fırın-

ların ticaretine mâni olunamamıştır. Fırınlardan noksan ekmeğin çıkarılmalarının önüne bir türlü geçilemiyor.

Bu hususta fırıncılar cemiyeti reisi Ahmed:

«Eksik ekmeğin çıkarılması raslanmaktadır. Bu gibilere Belediye lâzım gelen cezayı vermektedir» demektedir.

Ekmeğin yapımcılar cemiyeti reisi Şevki ise şu fikirdedir:

«Kontrolörler, bu işde ihtisası olan kimseler tarafından yapılmamaktadır. Eksik vezeinde ekmeğin çıkarılması fırınları kapatmak salâhiyeti mevcut olmamakla beraber bir fırını kapatmak gayet kolaydır. Eğer Belediye teftişler esnasında ekmeğin yapımcı esnafından istifade etmeyi aklına getirirse çok istifadeli iş yapmış olur.»

Ekmeğin müteahhisi Esad İren ise şunları söylemektedir:

«Fırınlardan noksan ekmeğin çıkarılması Belediye'ye bırakılmalıdır. Belediyenin fırınlar üzerindeki rolü şümulü olmalıdır. Ancak hile bu suretle önlenemez.»

Orta mektep ve liselerde sömestr tatilleri başladı

Orta mektep ve liselerin ikinci sömestr tatili başlamıştır. Bu tatilden hususî, ekalliyet ve ecnebi liseleri ile ilk sınıfların tatilinde istifade edilmektedir.

İlk mekteplerin sömestr tatili ise Nisanın ikinci günü sabahı başlayacak, bir hafta devam edecektir. Hususî, ekalliyet ve ecnebi mekteplerinden müstakil ilk sınıfların bu tatilden istifade edeceklerine dair İstanbul Maarif Müdürlüğüne henüz bir iş'ar vaki olmamıştır.

Ticaret işleri:

Yugoslav ve Macar ticaret heyetleri geldi

Memleketimizden zahire ve hububat mülkleri tiftikleri tesellüm etmek üzere bir heyet gelmiştir. Yugoslavlar aynı zamanda pamuk almak tasavvurundadırlar.

Diğer taraftan Macaristan'da satın aldıkları tiftikleri teslim etmek üzere bir heyet gelmiştir. Bu heyet yeniden tiftik ve ham derilerle alâkadar olmaktadır. Bu arada 800 ton susam anlaşması yapıldığı da söylenmektedir.

Mühim miktarda madeni yağ ve petrol geldi

Dün Panama bandıralı Oilsiper vapur ile limanımıza 740.767 kilo madeni yağ ve 603.379 kilo petrol gelmiştir.

Dün ecnebi memleketlere zeytin tanesi ve turna havayarı ihraç edilmiştir.

Sterlinin düşmesi üzerine tüccarlar bir toplantı yaptılar

Son günlerde İngiliz lirasının devamlı bir şekilde düşmesi İngiltere ile iş yapan veya satışlarını sterlin esasına göre tanzim eden müesseseler ve tüccarlar arasında bir endişe uyandırmıştır.

Bu maksadla dün Ticaret Odasında ithalat ve ihracatçıları sureti hususiyede bir toplantı yapılarak vaziyeti tetkik edilmiştir.

Tüccarlar satışlarını sterlinin eski kıymeti olan 521 kuruş üzerinden yapmış olduklarından, Merkez Bankası'na satış bedelleri yeni kur olan 481 kuruş üzerinden ödendiği takdirde büyük zararlarla karşılaşacaklarını tebarüz ettirmişler ve bazı teşebbüslerde bulunmağa karar vermişlerdir.

Enfiaz bedellerinin hangi kur üzerinden ödeneceği henüz malûm olmamakla beraber, bankanın satışların dövizle olan miktarını şimdiki yüzde seksen nisbetinde ödemesi, kurum düşük tesbit edileceği zannını takviye etmektedir.

Satılık köşk arıyorum

Deniz kenarında veya denize çok yakın bir yerde geniş bahçeli bir köşk arıyorum. Yeşilköyde, Adalar'da, Boğazda veya Anadolu sahilinde olabilir. Mümkünse fotoğrafla birlikte tafsilât, fiat Son Postada «Makbule» adresine bildirilmelidir.

Ecnebi limanlardaki vapurlarımıza geri dönmeleri bildirildi

Türk gemilerinin ecnebi limanlara sefer yapmasını hususî müsaadeye tâbi tutan Koordinasyon heyetinin kararı dün telefonla Mintaka Liman Reisliğine bildirilmiştir.

Mintaka Liman Reisliği bu karar üzerine dün ecnebi limanlarda bulunan 7-8 Türk vapuruna, yüklerini boşaltarak geri dönmeleri için telsizle emir vermiştir. Ayrıca bu vapurların bulunduğu limanlardaki Türk konsoloslarına da bu hususta telgraf çekilmiştir.

Mintaka Liman Reisliği bu müddet evvel Fransızlar tarafından 6 şar aylık mukavele ile kiralanan Türk vapurlarına da geri dönmelerini bildirmiştir. Diğer taraftan bu vapurların sahipleri Koordinasyon heyetinin kararında yabancı memleketlere mukavele ile kiralanan vapurların vaziyeti hakkında bir kayıt bulunmadığını ileri sürerek, bu vapurların geri çağırılmamasını istemişlerdir.

Yabancı sulara sefer için yapılacak müracaatları tetkik ve bunları Münakalât Vekâletine bildirmek üzere Mintaka Liman Reisi Refik Ayanturun reisliğinde Münakalât Vekâletine İstanbul Ticaret Odası, Mintaka Ticaret Müdürlüğü, deniz nakliyatı askerî komiserliği ve Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğü mümessillerinden teşekkül eden heyet bir iki güne kadar Mintaka Liman Reisliğinde faaliyete geçecektir.

Diğer taraftan kömür nakledilen başlıca Türk limanları arasında yapılacak nakliyatı aid azamî navlunları tesbit eden tarife de şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir. Bu tarife dün bütün vapur sahiblerine tahrirî olarak tebliğ olmuştur. Kömür navlun tarifesi 15 Nisan'a kadar muteber olacaktır.

Dün limanda iki kaza oldu

Liman İşletme İdaresinin 13 numaralı motörünün yedeğinde bulunan 541 numaralı salapurya dün suların tesiriyle köprüde bağlı bulunan Posta. Telgraf İdaresinin 5 numaralı motörüne çarpmış, hasara uğratmıştır.

Denizyolları İdaresinin Nafta romorkörünün yedeğinde bulunan mavnalar da Sirkeçide 299 numaralı salapuryaya çarpmış ve küpeştesini parçalamıştır. Liman Reisliği bu iki kaza hakkında tahkikata başlamıştır.

Poliste:

Genç bir kız annesini başından yraladı

Kasımpaşa'da Büyükpıyalade Hacıhüsrev mahallesinde 57 sayılı evde oturan Esma 17 yaşındaki kızı Nazlı ile kavga etmişler, Nazlı annesinin başına sahan kapağı ile vurarak ağır surette yaralamıştır. Yaralı kadın tedavi edilme üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, carih evlâd hakkın da takibata başlanmıştır.

Çengelköyün'e bir evden yangın çıktı

Çengelköyünde Lütüfîye sokağında 9 numaralı Hâlîle aid evin bir odasından dün yangın çıktı, bu odanın kaplamaları yandıktan sonra yangın yerine gelen itfaiye tarafından aates söndürülmüştür. Yangının ne suretle çıktığı tahkik edilmektedir.

İki eroin kaçakçısı yakalandı

Zabıta dün Kadıköyünde iki eroin kaçakçısını yakalamıştır. Bunlar sabıkalı beyaz zehir kaçakçıların dan Muzafferle arkadaşları Salâhattindir ve üzerlerinde mühim miktarda eroin bulunmuştur.

Bundan başka Muzafferin üstünde bir de büyük biraç çıkmıştır. İki sabıkalı da dün Üsküdar Cumhuriyet Müddeiumumlığına teslim edilmişlerdir.

Bir ihtiyara tramvay çarptı

Kadıköyde oturan 77 yaşlarında Simon, Taksim caddesinde geçerken Harbiye-Patlı tramvayı çarpmış ve yaralanmıştır. Yaralı ihtiyar tedavi altına alınmış, kazaya sebep olan vatman hakkında takibata başlanmıştır.

Duvarı yıılan bir ev boşaltıldı

Dün Fatih'te, Sarıgül caddesinde terlikçi Ahmede aid 80 sayılı iki katlı evin duvarı birdenbire yıkılmıştır. Hâdiseyi müteakib alâkadarlar tarafından keşif yapılmış, ev tahliye edilmiştir.

Denizyollarından iki memur tevkif edildi, ve bir acenta memuruna da işten el çekirildi

Tahkikat genişletildikçe hâdisenin şümul kesbedeceği ve suüstimale daha birçok memurların isimlerinin karışacağı zannolunuyor

Denizyolları İdaresinde vukubulan bilet suüstimali etrafındaki idari tahkikatın adliyyeye tevdi edildiğini dün müshamzda bildirmiş ve hâdisenin tafsilâtını yazmıştır.

Hâdisenin suçlularından üçü dün adliyyeye sevkolunarak, haklarında takibata başlanmıştır. Bunlar, Denizyolları acentasında gişe memurluğu yapan Saiâhattin ve İsmet ile, tasnif memuru Rasimdir. Dün de yazdığımız gibi, suçluların bilet dip koçanlarına noksan miktar yazmak ve kontrol dairesinde toplanan biletlerdeki hakiki bedeli gösteren rakamları tahrif etmek gibi hile ve desise yollarla mühim miktarda para ihtilâs ettikleri iddia olunmaktadır.

Kendileri ise, isticvablarında suçunu tamamilen inkâr ederek, demişlerdir ki: — Bu hâdisede bir zühul vardır. Biz dip koçanlarına noksan miktar yazmadık, biletlerde tahrifat yaptığımız da asılsızdır. Fakat, meselâ bir yolcu bizden bilet almış, bilâhare bileti 9 yaşında bir çocuk için aldığı söylemiştir. Biz de, bilet üstündeki rakamı değiştirmek mecburiyetinde kalmışızdır. Bütün bu iş'ar bu ve buna benzer sebeplerle ve hüsnüniyetle yapılmıştır. Yoksa, bir cürüm kasdi ile değil...

Maamafih, adliyye tahkikatı derinleştirmeğe lüzum görmüştür. Henüz alâkâhıldan bir kısmı, bu arada vapurlarda toplanarak kontrol dairesine sevk edilen biletleri tahrif eden memur adliyyeye verilmemişlerdir. Tahkikat tevsi edildikçe hâdisenin şümulüneceği ve ehemmiyet kesbedeceği anlaşılmaktadır. Suüstimale daha bazı memurların isimleri karışması muhtemeldir. Zira vaziyet için bir şebeke tarafından idare edilmesi gerektiğini göstermektedir.

Tahkikata idare eden müddeiumumî muavini Cevad, maznunları 4 üncü sorgu hâkimliğine vermiştir. Hâkim Sami üçünü de sorguya çektikten sonra, suçlulardan Salâhattin ve İsmetin tevkiflerini karar vermiş, Rasimi serbest bırakmıştır.

Toplantılar:

Kızılay Fatih Kazası Şubasının kongresi

Kızılay Fatih Kaza Şubasından: 23/3/940 Cumartesi günü saat 14 te yapılacak kazamız senelik kongresine şubemiz azalarının teşrifleri rica olunur.

Şişli Halkevinde afiş sergisi

Şişli Halkevinde açılan ve büyük bir rağbet gören fotoğraf sergisinden sonra bu defa da bir afiş sergisi hazırlanmıştır. Serginin Pazar günü öğleden sonra umuma açılacağı haber alınmıştır.

Üsküdar Halkevinde koferans

Üsküdar Halkevinde: 24/3/940 Pazar günü saat 15.30 da Haydarpaşa lisesi tarih öğretmenleri Cemal Yener tarafından (Polonya'nın taksimi) isimli bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Münir Nuretin konseri

Kıymetli sanatkarımız Münir Nuretin tarafından Şişli Çocuk Esirgeme Kurumu menfaatine Pangaltı Tan sinemasında 23 Mart Cumartesi akşamı saat 21 de en son parçalardan mürekkebe fevkalâde bir konser hazırlanmıştır.

Diğer taraftan Denizyolları başmüfettişi Said, müfettiş Ziya, Muzaffer ve Vedaddan mürekkebe heyet dün de idari tahkikata devam ederek birçok acenta memurlarının malûmatına müracaat etmiş, bunlardan Asaf adında birine işten el çekirmişlerdir.

Hâdisenin tahkikatına idari ve adli bakımdan devam edilmektedir.

Bir kahveci bir talebenin oyun oynamasına müsaade ettiğinden 3 lira para cezasına mahkûm edildi

Dün, Sultanahmed 1 nci sulh ceza mahkemesinde ne'vî şahsına münhasır garib bir dava cereyan etmiştir.

Sultanahmedde oturan Mustafa isminde bir müteakid, oğlunun mektebe devam etmediğini öğrenerek, takibe başlamış, nihayet bir gün o civarda Ahmedin kahvesinde bilâde oynarken yakalanmıştır.

Bunun üzerine derhal zabıtaya müracaatla, kahveciyi ihbar etmiştir.

Suçlu Ahmed, hâkim duruşması sonunda 3 lira para cezasına mahkûm etmiştir.

Koçsarda bir cinayet işleyen adam İstanbulda yakalandı

Dört sene evvel Koçsarda bir cinayet işliyerek firar eden Dede Hüseyin isminde biri, dün İstanbulda yakalanarak adliyyeye verilmiştir.

Katil, Sultanahmed 1 nci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda bahsedilen adamın kendisi olmadığını söylemiştir. Koçsarı zabıtasından gönderilen yazıda ise, katilin bazı mahrem yerlerinde bıçak yaraları bulunduğu bildirildiğinden Hüseyin tabii adliyye muayene ettirilmiştir. Filhakika aynı mevkilerde aynı şekilde yara izlerinin bulunduğu görülerek, tevkifine karar verilmiştir.

Müteferrik:

Ankaraya giden balıkçılar heyeti döndü

Yeni su mahsulleri kanunu profesinin Münakalât Vekâleti tarafından yeniden tetkik edilerek projeye son şeklin verilmiş olması balıkçıları memnun bırakmış ve Ankaraya bir heyet göndermişlerdir. Balıkçılar cemiyeti idare heyeti azasından Yusuf, Mehmed ve Kâmil'den mürekkebe heyeti Münakalât Vekâli All Çetinkaya kabul etmiştir. Heyet, dün İstanbula dönmüştür.

Gümrüklerde:

Tasarruf maksadile telefonlar kaldırılıyo:

Gümrükler İdaresi tasarruf maksadile gümrük başmüdürlüğü muavinlikleri idarenin diğer servislerindeki telefonları kaldırmağa karar vermiştir. Yalnız başmüdürlüğü ve müfettişlerin odalarında birer telefon bulunacaktır.

İstanbul civarındaki yerlerin gümrük müdürlüklerine de ancak fevkalâde ahvalde kullanılacak üzere ayda 50 telefon müsaadesi verilmiştir.

TAKSİM Sinemasında ikinci zafer haftası

Görülmemiş bir muvaffakiyet
Şimdiye kadar çevrilen filmlerin en büyüğü

TÜRKÇE SÖZLÜ

POLTAVA MUHAREBESİ

(Deli Petro'nun sonu)

Bu fevkalâde filmi muhakkak görünüz,

Harblerin kazanılmasında hava bombardımanlarının tesirleri olabilir mi?

YAZAN

Emekli general H. Emîr Erkilet

"Son Posta",nın askeri muharriri

Alman uçaklarının birkaç gün evvel İngilterenin en şimalindeki mühim Skapa Flow deniz ve hava üssüne yaptıkları bir baksın taarruzuna şiddetli bir mukabele olsun diye İngiliz uçakları da Almanyanın Şimal denizinde ve Danimarka ile olan hududunun hemen garbinda bulunan Syt adasındaki Hornum üssüne saldırdılar. Şüphe yok ki her iki taraf birbirine az, çok zararlar ve ölümler verdirdiler.

İngiliz hava nezaretinin, yapacağı mukabil taarruz için, tahsisen Syt adasını hedef seçmesine bu büyücek adanın bütün sivil halkının tamamile tahliye edilmiş olması ihtimali mâni olmamıştır; belki de az, çok saik olmuştur. Çünkü Alman uçaklarının Skapa Flow İngiliz üssüne yaptıkları taarruzda birkaç sivil ölmüştü. İngilizler de aynı çeşid şiddetli bir mukabelede bulunmak istemişler ve sivil'lerinin tamamile tahliye edildiği malûm olmanın bir Alman adasındaki deniz ve hava üsslerine iyi tertib edilmiş bir hava bombardıman taarruzu yaparak sabaha kadar bomba yağdırmışlar ve bu suretle öçlerini almışlardır.

Bu hâdiseden anlıyoruz ki, bir tarafın kasid veya hata eseri olarak hasmın bir kasabasına taarruzu halinde bu hareket, derhal şiddetle mukabele görecektir ve bu mukabelede sivillerin hayatı düşünülmiyecektir. Bu mukabelelerin bir mukabil karşılık ve bunun bir üçüncü mukabele taarruzu doğurması ve bu mukabelelerin nihayet sonsuz bir üç alma zinciri teşkil etmeleri, bugün oldukça uslu duşuran her iki tarafın binlerle hava ejderlerinin bir gün birbirlerinin memleketlerine ve haklarına harabiyet ve ölüm yağdırmağa kalkışmaları muhal bir şey değildir.

Fakat bunlardan ne çıkar?! Eğer şehirler yıkmakla ve sivil halk öldürmekle harbe nihayet vermek yani son zaferi kazanmak kabil olsa idi İspanya iç harbinde Madridin, Barselona ve Valensiyanın mahalle ve kışanları birer harabeye döner ve her bombardımanda yüzlerce halk kurban olurken İspanya komünist hükümeti teslim olmağa bakardı. Halbuki biliyoruz ki İspanyol komünist partisinin idare ettiği doğu İspanya ancak ikiye bölünerek parçalandığı ve askeri mağlûbiyete uğruşarak en son zafer ümidini kaybettiği için teslim olmuştur.

İşte Çin, bunca şehir ve sivil halk bombardımanlarına rağmen hâlâ teslim olmuş değildir.

Polonyanın, mahza şehir ve sivilleri şiddetli hava taarruzlarına uğradığından kendini çarşarak mağlûb olduğunu zannetmek en büyük bir gaflet olur. Nitekim Polonyada, en çok hava taarruzuna düşer olmasına ve hattâ açık bir şehir bulunmasına rağmen, en ziyade ve şiddetle harbetmiş olan bizzat Varşovadır. Doğu Avrupanın bu bedbaht, eski, güzel ve milyonluk mamuresinin mahalleleri yanarak yıkılıyor ve binlerle insanı en enkaz altından çıkarıp kurtarmak ve ne de hattâ gömmek kabil olmuyorken şehirde diri kalanlar hâlâ sokak barikadlarının arkalarından veya pence-relerden muharebeye devam ediyorlardı. Varşovanın teslimini hava bombardımanlarının müthiş tesirinden değil, hiç bir muvaffakiyet ve kurtuluş ümidi kalmadığındandır.

Rus - Fin harbinde, Fin ordusu cephelede harikalar yaratırken arkada Fin şehirleri bombalanıyor ve yüzlerce sivil halk öldürülüyordu. Fakat bunlar Fin generallerinin ve Fin sübay ve erlerinin sinirlerini bozmak şöyle dursun, bilâkis onları hasımla daha büyük ve daha hızlı intikam hamleleriyle dövüşmeğe teşvik ediyordu.

Nitekim bu harbe bir Finliye karşı en az on düşmanın öldürülmüş olduğunu tahmin edebiliriz; fakat Finler, düşmanlarını havadan yağdırılan bombardımanla değil, bilfiil kavga meydanında öldür-

İngiliz bombardıman teyarelerini Almanların Heligoland adası üzerinde gösteren tem sil bir resim

müşlerdir. Elhasıl Fin - Rus sulhüne Hel-sinkinin ve diğer Fin şehirlerinin havadan şiddetle ve devamlı surette bombardıman edilmeleri değil, yalnız ve yalnız Finlerin tamamile kendilerine kalmak sebebiyle, hasımlarının büyük ve ezici sayı ve malzeme üstünlükleriyle yarışmanın maddeten imkânsızlığı müessir olmuştur. Pek büyük silah, malzeme ve insan ihtiyatlarına malik 600.000 kişilik bir orduya karşı yalnız 200.000 asker ve pek az malzeme ile tarihin gördüğü ve tanıdığı en parlak, muvaffakiyetli ve şerefli bir savaşı yapabilmiş olan Finleri ağır şartlarla sulhü kabule sevkeden şey son zaferi elde etmek için hiçbir ümidleri kalmamış olmasındır.

Son zaferi elde etmek için harbedilir ve ancak bu ümid tamamile kaybolduğu zaman sulhe yanaşılır. Yoksa teşekkül etmiş, millî vicdan ve millî benlik sahibi olmuş milletlerin mahza, şehirlerinin yıkılıp yıkılması ve sivil nüfuslarının yasadıkları şehir ve mahallelere yangın ve tahrib bombalarının atılması sebebiyle teslim olmaları düşünülemez.

Bilhassa birbirlerine müsavi ve mütevizan kuvvetlerin çarpıştığı milletler harbinde nihai zaferin nihayet son zafer olan ümidini kesmiyerek sınırlarına sona kadar hâkim kalan yani harbe sona kadar dayanan tarafa tevaccüh edeceği keyfiyeti geçen Büyük Harbdenberi mütearif olmuştur. O halde yakıcı, yıkıcı ve öldürücü hava bombardımanlarının, bilhassa devamlı olmaları halinde, sınırlar üstündeki tesirlerini büsbütün hesaba katmamak mümkün olmaz; çünkü ne de olsa cephe'eri ve cephelede harbi besleyen bizzat memleketlerdir. Şehirler, kasaba ve köyler, muhtevi oldukları fabrikalar, istasyonlar ve her türlü içtimai, mali ve iktisadî müesseselerle birlikte, yakılıp yıkılır, halk öldürülür, yollardan geçen ve tarlalarda çalışan insanlar uçak makineli tüfek ateşlerinden geçirilir, sedler, bendler, yol ve demiryol köprüleri tahrib olunursa elbette memleket, kuvvet kaynakları cihetile zayıflamış olur. Bunun içindir ki memleketin hava müdafaaası meselesi, lüks ve fazla bir tedbir addolunmayacak kadar ehemmiyetli ve harbin esaslı meselelerinden biri sayılır.

Profesör Siegfried'in konferansı

Konferanstan bir intiba

Şehirimizde bulunmakta olan Fransız Enstitüsü ve Siyasal Bilgiler mektebi profesörlerinden M. Siegfried dün akşam saat 18,15 te Üniversitede (Sanayi inkilâbının zamanımız meseleleri üzerinde ki tesirleri) mevzu muhîm bir konfe-

rens vermiştir. Bu konferansta Üniversite erkânı, profesörler ve talebelerle bir çok münevver kimseler hazır bulunmuştur. Fransız profesörü bugün (iki kıta arasındaki tezad: Avrupa ve Amerika) mevzu ikinci konferansını verecektir.

Ya'nız hava taarruzları ile nasıl ki son zafer elde edilmezse, en muvaffakiyetli bir hava müdafaaası ile de harbi kazanılmaz. Harbin kazanılması, memleketin maddi ve manevî bütün kuvvetlerinin ortaya konması ile nihayet hasminkilerine daha üstün ve daha dayanıklı olmaları sayesinde mümkün olur. Onun için bugün yalnız uçak filosu ile ve hattâ ya'nız donanma ile harbolunmaz ve yalnız bunlarla kazanılmaz. Bir memleketin bütün siyasi, içtimai ve millî kuvvetleri son zaferi kazanmak ümidile seferber olmalıdır. Millettin bütün maddi ve manevî kuvvetleri ayaklanmalıdır. Fakat manevî kuvvetlerin yalnız yüksek değil, sağlam ve dayanıklı olmaları da lâzımdır ki geçici darbeler ne kadar ani ve şiddetli olursa olsunlar onu sona kadar sarsıp yıkamasınlar. H. E. Erkilet

Hâdiseler Karşısında

GANDİ SİNEMADA

Bundan bir müddet evvelidi. Kadınlı erkekli bir mecliste lâf arasında Gandinin ismini söylemişim. Erkeklerden birkaçı bilhassa kadınlar bu ismi ilk defa duymuş gibi yüzüne bakmışlardı:

— Gandiyi tanımaz mısınız?
Bir kadın cevap vermişti:
— Bir nevi kumaş.
— Hayır efendim, kumaş değil, meşhur bir şahıs.

Tanımadılar:
— Nasıl tanımazsınız?
— Hiç duymadık.

— Nasıl duymamış olursunuz. Resmini de gazetelerde görmediniz mi? Hani ayağınla nalin, arkasında yalnız bir peştemal, gözünde gözlük.

— Görmedik.
— Duymadınız mı yahu, ikide bir aklık grevi yapar?
— Duymadık.

Ne garibdi; Gandi gibi siyaset dünyasının en belli başlı şahsiyetlerinden birini tanıyamıyorlardı.

Ne garibdi: Bu asırda ayağında ta-kunya, arkasında yalnız bir peştemal dolaşan bir kimseyi tanıyamıyorlardı.

Ne garibdi: İstedikleri yapılmadığı zaman gün'erce yememekte, içmemekte ısrar eden bir kimseyi tanıyamıyorlardı.

Dün bir gazetede okudum:

«Fransız gazetelerinin Londradan verdikleri bir habere göre aklık grevleriyle meşhur Hintli milliyetperver Gandi yirmi bir lisana duble edilen bir film çevirmişti.

Mahatma Gandi isminde olan bu film

biyografik mahiyettedir. Başrolü Gandi bizzat oynamaktadır.»

Ve işi anladım:
Büyük işler başarmak için ortaya atılan yalınayak, başkibak resim çıkartan, günlerce aç yaşıyan Gandi, kâfi derecede meşhur olamadığını bizzat kendi de anlamış olacak ki, bu yaştan sonra film çevirmek istemiş.

Şimdiye kadar, hiç bir evde ismi anılmıyan, hiç bir kadın çantasında resmi bulunmıyan Gandi, bundan böyle her tarafta anılacak, resimleri çantalarda, albümlerde, duvarlarda görülecek.

Gandi çorab moda olacak, Gandi şapka çıkacak, Gandi biçimi gömlek giyilecek. Velhasıl Gandi bir Rober Taylor haline gelecek.

Kim bilir belki de ona yüzlerce, binlerce kadın âşık olacaklar, hergün aldığı mektubların sayısı milyona yaklaşacak. Ve bir yerden bir yere gittiği zaman halk onu tek bir kere görmek için sokakları dökelecek.

— Gandiyi bilmez misiniz?
Sözüm,
— Bilmeyiz.

Diyenler.
— Resmini görmediniz mi?
Sözüm,
— Görmedik.

Diyenler, bu sefer:
— Gandi.

Denilir denilmez:
— Biliriz, diyecekler, hiç bilmez olur muyuz... Gandiyi bilmemek kadar ayıb ne olabilir ki!..

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Çayla yaşayan kadın

Londrada yaşayan bir çiçekçi kadının, çay bütün gıdasını teşkil etmekte imiş. Bu kadın pek ender olarak ancak bir iki lokma eklemek yermiş. Günde içtiği çay altmış bardağı geçtiğine göre âsabının bozuk olması icab ederse de kadın gayet sakin hareket eder ve günde 18 saat çalıştığı halde yorulmazmış.

Hindlilerde gamalı haç

Almanların gamalı haçının Hindistandaki adı Svastikadır. Bir dinin remzi olarak kullanılır.

1818 senesindeki bisikletler

1818 senesinde Fransada bisikletin bir nevi icad edilmişti. Bunlarda iki tekerlek ve oturmak için bir sele, sevk etmek için de gidon mevcuddu. Fakat bugünkü bisikletler gibi pedallarla hareket ettirilmezdi. Bisiklete binen ayağına yere vurmak suretile bisikleti yürütürdü.

Köpek dişçileri

Amerikada köpeklerin dişlerini tedavi eden dişçiler vardır. Köpekler bu dişçilerin bilhassa köpeklerin yaptırıldığı koltuklara bağlanırlar. Köpekler ağızlarını açmakta, dişlerini göstermekte güçlük çıkarmazlar. Fakat dişçinin ağızlarına krpeten sokmalarını görmeye hiç tahammülleri yoktur. Kerpeten ağızlarına yaklaşırken gözlerini kaparlar.

GÖNÜLİŞLERİ

Okuyucularımıza Cevablarım

Eskişehirde Bay Hakkıya:

— Evlenmek istiyorsunuz, hoşunuza gidecek kıızı bulamıyorsunuz, Teyzenin sütununa bir ilân koydurmak yolunu düşünüyorsunuz, henüz 19, tecrübeniz de pek az:
«Bu işi biraz tehir edelim» diyorum.

Eskişehirde Bay «A. R.» ya:

— Elâzıgı genç kıza talibsiz, isterse fotoğrafınızı göndereceksiniz, fena akıl değil, hiç olmazsa kendinizi bu şekilde tanıtmış olursunuz, yalnız Elâzıgı genç kıza sarıh adresini yollaması için bu sütunda yaptığım ricaya henüz cevap vermedi, kendisine yollanmak üzere bana tevdi edilmiş olan diğer mektublar da elân masamda durmaktadır, biraz bekleyeceksiniz.

Beşiktaşta Bay «Z. N.» a:

— Kıızı seviyorsunuz, onun da sizi sevdiğini sanıyorsunuz, fakat ailesi pek sıkı, kıızı yalnız sokağa bırakmıyor, görüşmeniz pek seyrek olarak aile toplantılarına münhasır. Fakat bu kızın bir ablası var, evlidir, kocasını da

tanıyorsunuz, aklınıza gelen çare bu abladan istifade etmek, onu konuşmalarınıza vasıta yapmak...

Fakat çocuğum, aklına gelenin ne kadar çirkin bir şey olduğuna dikkat etmedin mi? Haydi bunu yalnız ben işitmiş olayım.

Kadıköyünde Bayan «A.» ya:

— Saydığınız ihtimallerin hepsi vâridir, kararınızı da doğru bulurum meseleye sizin tarafınızdan kapanmış nezaretle bakmak lâzam. İkinci «zahurat» a intizar ediniz, ileride imkân karşırsa belki size müfid olabilirim, ben de adresinizin bulunmadığını hatırlayınız.

Adapazarında Bayan «B. K.» a:

— Sorduğunuz suale bu sütunlarda diğer vesilelerle birçok defalar cevap vermişim, mademki gözüne ilişmiş bugünlerde tekrar bahsederim.

Karabükte Bay İsmail:

— Hangi genç kızdı bahsediyor sunuz? İsmi yazmayı unutmuşsunuz.

TEYZE

Hatıralar Arasında

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

Beşinci Mehmedin Rumeli seyahati

Karışık bir iş - Hünkâr seyahatleri nasıl telâkki ederdi? - Neler lâzımdı? - Hanedan tehacümü - Mefruşat, mutfak, ahır meselesi - Mükerrer ve müteaddid alaylar - Beşinci Mehmed soruyor: "Paraca nasılsınız, hediyeleri düşündünüz mü?"

Bir yandan memleketin içinde zuhür eden zorlukları, mebusan meclisinde gündün güne tezahürleri şiddet kesbeden ihtilâfları, muhalif matbuatın hiç bir kayda tâbi olmıyan hücumları ile uğraşırken, hükümet, hepsinden daha mühim, daha acil tedbirlere muhtac olan Rumeli işleriyle, ve her zaman, her vesile ile parlamaya müstaid olan Arnavudluk ahvaliyle endişelere kapılmaktan hâli değildi; ve bunlar için yegâne yapması hatıra gelen iş islahattı. İslahat!.. Ne zamandan beri bu kelimenin etrafında dönülüp durulmuştu; ve her teşebbüs akamete münce olunca artık kelimenin herkesi bir güphe tebessümile güldürmekten başka hizmeti kalmamıştı. İslahat yirmi dört saatte, üç kanun taslağı ile tahakkuk edilecek bir iş değildi. Her türlü ihtilâfların kaynar bir kazanı olan bu kıt'ada islahat yapabilmek için bir imkân bulunsu bile evvelce bu kaynıyan kazanı teskin etmek için üstüne bir soğuk su dökmek lâzımdı.

Bunun için de hükümet bir çare düşündü, ve düşünülen çarenin mümkün veya muhal olmasına göre saray erkânile istişareye lüzum gördü: Bulunan çare Rumeli'de bir seyahatî şahane tertib etmekten ibaretti. Selânik - Manastır, Manastır - Selânik, Selânik - Üsküb - Priştine - Meşhed. — İlk bakışta herhangi bir dahiliye müfettişinin buralarda bir tetkik seyahatine çıkması kadar sade ve kolay görünen bu iş hünkârın, bütün maiyetile, ve maksadın icab ettirdiği bütün debdebe ve darat ile seyahatî şekline inkişâf edince pek ziyade zorluklar ve karışıklıklar dolu bir iş oluyordu.

Her işten evvel yaşlanmış olan padişahın bu uzun ve müteaddid tahaimül edip edemeyeceğini anlamalıydı.

Biz hünkârın seyahatleri nasıl bir zevkle telâkki ettiğine vâkıfık. Gâmbir zamanında donanma tarafından Mar-mara açıklarında tertib olunan büyük bir manevrayı Ertuğrul yatı ile temaşa yapmaktakla başlayarak Herekeye, İzmit'e, Şileye, Bursaya, daha mühim olarak Seyidler tepelerine, oradan Edirneye bir genç adam hevesile koşan hünkârda cismaniyetten ziyade maneviyatından gelen bir kuvvet nefhası vardı ki onu hemen aletinden soyar, ve her şeye müheyya bir tazellek diriltirdi. Ancak bu uzun seyahat o zamana kadar yapılmış olanların hiç birile mukayese kabul etmezdi. Buna dair bir karar almak için iptidai noktası hünkârın bir istimzaç şeklinde muvafakatini almak, binaenaleyh buradan başlanmak üzere ilk önce tasavvurun az çok teferrüatı görüşülmekle iktifa edildi.

Tahminde hiç aldanılmamıştı. Hünkâr tasavvurdan bahse başlanırsa başlanmaz onda öyle bir sevinç gördük ki hermen: — Haydi, çocuk'lar! Yola çıkalm... diyecek gibiydi. Yola çıkmak?.. Evet ama bu neye tevakkuf ederdi? Başta parça meselesi olarak seyahatî bütün edvarında bir arzuya uğratmaksızın tertib edilecek ve bunun için sarayın bütün vesaitini mevkii faaliyete koymak, bunlardan en çok mikyasta istifade edilecek için işin idare başlarında bulunacak olanların dirayet ve mehareetine güvenmek lâzımdı. Bu maksadlara vusul için bir yandan hükümetle, bir yandan da hazineye hassa erkânile, daha sonra Demiryolu müdüriyeti umumiyetle müteaddid toplantılar yapıldı.

Yapılacak işleri nasıl telhis etmeli. Bu işe dair az çok bir fikir vermek için, bir takım tafsilâtı süratle kaydetmek tarih

in faydadan hâli olmasa gerek...

Her şeyden evvel seyahate hanedan, hükümet erkânından kimler iştirak edecek, bunları haddi akale indirerek tesbit etmeliydi. Hükümet erkânından sadrazam, harbiye ve bahriye nazırı bitabi hazır bulunacaklardı; bunları gidilecek yerlerde valiler ve mahalli erkân misafir ederlerdi, lâkin ihtiyaten bu işin sarayca görülmesi ihtimali de düşünülmemeliydi. Asıl mesele hanedan tehacümünün önüne geçmeğe kâhyordu. Bereket versin ki biz buna dair bir fikir telkinine teşebbüs etmeden hünkâr kendisi, işin zorluğundan ziyade tahmini az çok mümkün olan mülahazalarla, bu zorluğa kendisi çare buldu; öyle ki beraberinde gelmelerini münaşih ve mut'aka lâzım adettiği hanedan azasını sarayın kolaylıkla barındırabileceği bir adede kadar inmis bulunurdu.

Maiyete gelince: Mızraklı, mavi harmanlı muhafaza bölüğü; hademei hümayunun münaşih bir kısmı, fanfare takımı... Bunlar saray hizmetinde bulunmakla beraber harbiye nezaretine merbut olduklarından gidilecek yerlerde iş ve işkân işleri harbiye nezaretinin mahalli vasıtaları ile temin olununca saraya taallük eden cihet yalnız bunları yolda doyurmaktan ibaret kâhyordu. Bu suretle işin büyük bir kısmı sarayın sırtından alınmış oluyordu. Hademe ve fanfare efradı Selâniğe kadar Gülce'maı vapur ile giderlerdi, sonra oradan gidip ve dönüştü demiryolu ahırları, Kosvaya gene demiryolile giderlerdi. Bu da pek kolaydı.

En büyük iş mefruşat idaresine, matbahı âmire ve istablı âmire müdüriyetlerine tevaccüh ediyordu.

(Devamı 11 inci sayfada)

EDEBİYAT

Servetifünunun ellinci yılı

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bu ayın 29 un da neşredilecek olan nüshasile Servetifünunun tam ellinci yılına basıyor. Bir insan için tabii vasatı ömrü aşan bu rakam, bilhassa bir mecmua için ne büyük bir mana ifade etmektedir.

Burada bu elli yıl içinde Servetifünunun Türk edebiyatına ve Türk kültür âlemine yaptığı hizmetleri ayrı ayrı sayıp dökecek değilim. Onları herkes biliyor ve her münevver Türk bütün kalbi ile tasdik ediyor ki, bu mecmua, irfan hayatımıza her zaman devamlı bir meş'ale hizmetini görmüştür. Bunun içindir ki, o meş'aleyi ilk yakan Ahmed İhsan Tokgöz bu en kıymetli eserle ne kadar övünse haklıdır. Onun bu şerefli muharirlik ve mecmuacılık hayatında her vakit yeni fikirlere, yeni san'at ve edebiyat cereyanlarına açık bulundurduğu sayfaları, bilhassa bu mazhariyetinden dolayı, dün nasıl bir tarihe bugün de öyle bir tarihtir, nasıl ki yarın da öyle olacaktır.

Şu anda bir an gözlerimi kapayıp geçen yarım asrı düşünüyorum: 1891 de yalnız resimli bir fikir ve aktualite mecmuası olarak çıkan bu risale birkaç sene sonra en hararetli bir edebiyat organı oluyor. Zaten daha Nabizade Nazımın «Zehra» şı tefrika edildiği sıralarda edebî bir kısveye bürünmeğe başlamış olan «Servetifünun» un asıl bu suretle san'at âleminde «Edebiyatı Cedide» ye beşik ve basamak olduğu devri hiç unutmamak lâzımdır.

Tevfik Fikret, Halid Ziya, Mehmed Rauf, Ahmed Hikmet, Hüseyin Cahid, Süleyman Nazif... bilmem ki hangi birini sayayım? Bütün Üdebayı Cedideciler, modern edebiyatın en canlı seslerini ve örneklerini o kadar zu'üm ve istibdad yıllarında ilk defa bu mecmuaya aksettirdiler. Vakâ günün birinde Sarayı bile rükütten bu yeni ruh ve yeni san'at cereyanı zalim bir irade ile birdenbire kesilmişti, ancak «Servetifünun» edebiyatı ismile anılan parlak bir devir, bütün eserlerle fikir ve edebiyat tahimiz malomuş bulunuyordu. Nasıl ki tarih bu mecmuayı bugün de yaşatan en büyük bir kuvvettir. Nasıl ki bugün de, bu en kıdemli mecmuamız, elli yıl evvelki ilk nüshasındanberi kendisine ideal edindiği yüksek fazilet, yüksek ilim ve san'at ateşini söndürmemiş, daima bu ışıkla parlamış ve etrafında toplanan yazıcı ve okuyucu bütün genç kabileleri aydınlatmıştır. İşte «Servetifünun» un bu mem-

lekete yaptığı büyük hizmet, bilhassa bunun için büyük ve değerlidir.

Üdebayı Cedideden sonra Fecriati ve nihayet Hececiler ve arkasından bugünkü nesil... Grup grup bütün san'atkarlar hep bu mecmuanın sayfalarında ilk eserlerini neşrettiler. Tevfik Fikret gibi, Halid Ziya gibi, Ahmed Haşim, Refik Halid, Yakub Kadri de ilk deha örneklerini burada verdiler. Gün geldi, Orhan Seyfinin, Faruk Nafizin, Yusuf Ziya'nın birçok güzel şiirleri bu mecmuada çıktı. Gün geldi, Yedi Meş'aleciler, ilk gençlik ateşile tutuşturdukları şiir meş'alesini burada gezdirdiler. Ve işte görüyoruz, bugün de öyle oluyor.

İnsan ömrü ne olsa fanidir. Yüz yıl yaşa, öleceksin! Fakat arkandan yaşayacak olan - eğer varsa - sadece eserindir. O eser, milletine ne derece faydalı, ne derece şerefli bir esere ismin de o kadar takdis edilir. İşte «Servetifünun» bu eserlerden biridir ve onun sadece bir sahibi yoktur; babası Ahmed İhsan, Tevfik Fikretten bugüne gelinceye kadar bütün yardımcıları, yani aşağı yukarı bütün fikir ve edebiyat âlimimizin tanınmış çehreleri onun ayrı ayrı uzvlarıdır. Bunların içinde, başta büyük şair Abdülhak Hâmid olmak üzere, yazık ki bir kısmı bugün ölmüşlerdir, fakat Servetifünundaki hatıraları - edebiyat tarihindeki altın kalemle yazılmış isimleri gibi - asla ölmeyecektir. Servetifünun, bütün bu isimlerin de mabedidir.

NURULLAH ATACIN SON NÜKTESİ

Baltalı münekkik Haber'deki son yazısında Yahya Kemal'in son şiirini beğenemiyenler için her zamanki gaflarını bastırarak okkalı bir kelime savurmuş: Budalalar.

Buna karşı insan gayri ihtiyar soruyor: acaba Nurullah bu budalaca nükteyi de hangi kitabda okumuş? Çünkü o, nükteyi bile aşırından söyleyemez.

Yahya Kemale şimdi yazık oldu, zira Kandilli yüzerken uyukularda

Şiirini kandilli küfürlerle müdafaa ettiriyor.

Halid Fahri Ozansoy

Karaya oturan Bulgar vapuru yüz ürdü

Bozcaada'da Mermer burnunda fırtına ve tipi yüzünden karaya oturan Bulgar bandı, ralı Çar Ferdinand vapuru, Alemdar kur-tarma gemisi tarafından dün saat 16.30 da çekilerek yüzdürülmüştür. Gemi, kendi vasi tasile yoluna devam edebilecektir.

Dünkü kısmın hülâsası

Baron Petrof çok zengin bir adamdır. Fasla malikaneleri, Arjantinde çiftlikleri, şimal de o manları, konakları, şatoları, sayısız fabrikaları vardır. Yirmi hükümet bankası Petrof'u en yıkılmaz müşterisi saymaktadır. Hazinedarı bile onun efsaneleri andıran servetinden bihaberdir.

Bu meyanda Baron her şeye aşinadır. On İhsanla konuşur, siyasetten, spordan anlar.

Herkes kendisini büyük bir Rus senyörü bilir. Harbden evvel Paris sosyetasinin putu halinde idi.

Roma, Paris, Viyana, Londra ve Madridin en iyi mevkilerinde beş konağı vardır. Bu beş konağın usakları, hergün aynı saatte, Baron olsun olmasın, on kişilik bir sofraya kurarlar.

Bir gün Baron oenabları anasının Romada ki konağına geldi ve kurulu sofrada usakların ve hizmetçilerin takabasına yemek yediklerini gördü, küplere bindi. Hususi doktoruna bir ilâc hazırlattı, bütün usak ve hizmetçileri kusturdu. Bu kepaşlık bütün payitahtlara yayıldı.

(Roman devam ediyor)

Müthiş iştihaları, maceraları gibi âdetle efsane olmuştu. Hani iştihası nisbetinde lezzetle mırabilmek için dünyanın bir elma, yahud bir portakal olmasını arzu ederdi. Atletçe her türlü yorgunluklara katlanabilişinin yirmi türlü misalinii zikrediyorlardı. Denebilirdi ki bu adam, bir insanın gücü yetebileceği bütün imkânların fevkine yükselmişti, öyle ki bir sefahatten çıkışında, şifreli bir telgraf alabilirdi, bilmem kiminle müsavere de bulunmak için bilmem nereye tayyare ile sekiz saat yol alabilirdi ve hemen gene o akşam, yeni bir işinuş sofrası etrafında maiyetini bulabilirdi.

Zaten hiç bir zaman onun ellerinde top-lamış olduğu bütün bu kudretten dolayı bir parça utanç duyduğu hissolunmuyordu. Çok büyük servetinden, çok göze çarpan kuvvetinden, çok teşhir ettiği kibir ve azametinden dolayı biraz olsun itizar dilemesi ve hele, arasına, böyle

«Son Postanın» edebî tefrikası: 2

AŞKA İNANMAYAN ADAM

TERCÜME EDEN:
HALİT FAHRİ OZANSOY

Yazan: Jorj Delaki

neşe kadehleri arasında Tatar gibi dolu dizgin at koşturmaktan vazgeçmesi arzu olunurdu.

Nihayet herkes, bütün bu hal'lerini göre göre, büyüklüğünü teşkil eden bu talihinden dolayı ona içlerimeğe başlamıştı ve bilhassa, meçhul ilâhların kendisine hesabsız surette bahşetmiş olduğu bu servetin aşığına ka'mayışına kızıyorlardı.

Dünyanın muhtelif lehçelerinden elde edebileceği yüz binlerce kelime arasında bir tek kelime vardı ki onun için her türlü manadan mahrumdu: aşk.

Halbuki bu adam her şeyi anlamak, yutmak istiyen, her şeyin içinden çıkan cin gibi kavrayışlı ve kurnaz bir adamdı. Bütün teferrüatle zenginliğinin fazla fazla zevkini sürüyor ve güzel fikirlerle de haris olduğu için her kelimeyi bir mücevher kutusu gibi açıyordu. Öyle iken işte bu kelimeye, aşk kelimesine dilsiz bir kütleye çarpar gibi çarpıyordu.

Aşk... Seveda... bu sağır ahenkli tek hece, onda, kabul edilebilir hiç bir duygu uyandırmadığı gibi hiç bir fikir de uyandırmıyordu. Bu kelime ona, bir taştan daha fazla ses çıkarmıyordu. Görüyordu ki herkes ifrat derecede bu kelimeyi kullanıyor ve sanki bu kelime de harikulâde neş'eleri uyandıran açık bir mana buhu-

yorlardı. İştüyordu ki aşk yüzünden nice kimseler her türlü hilekârlıktan uzak işler yapıyorlar, kendilerini feda ediyorlar, benliklerinin fevkine çıkıyor, ölüme gülümsüyerek gidiyorlardı...

Bu boş laflar onu çok eğlendiriyordu ve zihnini ne kadar yorsun yorsun, bu kelimeden ne bir mana, ne de bir hüküm çıkarabiliyordu.

İşte böyle nezaketle bütün insanları hakir gördüğü hahde, bazan, hal ve tavırları hoşuna giden bir erkek şahsın lehine bu hükmünü biraz tashih ettiği vaki olsa bile, buna mukabil, bir kadın şahsa karşı asla bu lütüfte bulunmayışı bu sebebden ileri geliyordu. Erkek hakkında bile fikrini bir parça tadil etmesi hayret edilecek şeydi, değil ki kadın için de böyle bir müsamahada bulunsun!

Haklarında moralistler, tiyatro muharrirleri ve romancılar ne derlerse desinler, onun nazarında bütün kadınlar, bir tek istisnasız, Peygamber için ne işler gene o idiler: hakimin nefret edeceği zehirli bir ot.

Kendisinin onlara karşı beslediği bu nefretse bu ıme lâyik değildi. Çünkü nefret bile bir nevi ehemmiyet veriş sayılırdı ve hakikaten mevcud olup bu ıme lâyik bulunan bir şeye karşı tatbik olunabilirdi. Kendi duygusu ise, bilâkis, tam bir alâkasızlıktı.

Filozofu ona, mutadı üzere, aşıkane duygularla şehvet zevki arasındaki farkı iyice göstermeğe gayret ettiği için kendisi de en hoş bulduğu müsavirinin fikrini takib ediyordu; ve bu iki şeyden birisi ile amel edip diğerini hiç tanınamamak suretine onları birbirine karıştırmaktan kendisini koruyordu.

Kadınlar muhabbetlerini, samimiyetlerini, faziletlerini isbat için ne kadar dil dökseler, ne kadar itirazda bulunsalar nafile idi, o gene bütün bu hırdavat gibi sözlerin üstüne alaylı etiketler yapıştırmaktan geri durmuyordu.

İstifza ile:

— Eyy, nihayet bu bize kaçma malolacak?

Diye soruyordu.

Dilber kadın danlıyordu. Sonra, anlaşılın, çekin ehemmiyetine göre, en vahş sertlikler bile arzusunun nefesi ile dağılıyordu. Hiç değilse böyle ikna edici bir çok tecrübelerle buna emin olduğu için, onu bu fikrinden caydırmak tehlikeli görünmedeydi.

Bundan şu netice hâsıl olmuştu ki, kadınlar, onun için, oda hizmetçiliği, kaz çobanlığı, yahud tüccar kâtibeliği vazifeleri haricinde uslu, itaatli, zevk sazlarındın, seyahat arkadaşlarından ve her türlü mütekkir zevk refikalarından başka bir şey değillerdi. Yeter ki dayanıklı olsun-

lar, iyi yeyip içsinler, zamanına göre susmasını bilsinler, lüzumunda gülsünler, hiç bir vakit hasta, yahud suratlı olmasınlar, hiç bir suretle kapris yapıp kafa tutmasınlar ve daima onun en küçük arzularına karşı itaatli bulunsunlar.

Maiyetinde her zaman hazır bulunan kadınlardan birisi Magna isminde muhteşem bir Çerkes karısı olan imtiyazlı gözdesi idi, bundan sonra gelenler de, prensip noktasından filozofunun ve mutemed adamının muhıbbeleri sayılan diğer iki kadıncağızı.

Mezkûr filezof Yunanlı idi. Son derece reybi ve zamaneci olan felsefesinin ayrı bir bayalığı da, bu felsefeyi eğlenceî safsata'larla yalnız hükümdarının hareketlerini haklı çıkarmağa tahsis etmişiydi. Dersleriyle daimi bir tezaad halinde olan mahrem hayatından başka orijinal tarafı yoktu. Şahsı hesabına faziletli idi ve hiç kimsenin haberi olmadan, Tisalyada, ayrı bulunduğu bir kadından olan iki çocuğunu yetiştiriyordu. Bu adamın ismi Filos idi.

Muhafızı Katalonyalı idi. Kover ismini taşıyordu. Baron ona bir iş buyuracağı zaman, «» ları hovardaca bir tonla çal-tılmaktan pek hoşlanırdı. Kover bok sördü, pehlivandı, jiu-jitsuan (Japon dövüşçüsü) idi, silâh atıcı ve atletizm şampiyonu idi. Göğsünün muhit dairesi 1,25 idi ve patronu tuhaf bir şey söylediği zaman, çok kuvvetli gülerek bunu 1,30 a çıkarabiliyordu. Bu, onun gururu idi.

Bu iki şahsın resmî küçük muhıbbelerine gelince, hayatın sathından ötesini göremiyen zarif Viyanalı kadınlardı. Bu hayat işte şimdi kendileri için parı parı parlayordu ve onlar, tıpkı sihirli ve serinlikten solgun bir havuzun kenarındaki pembe gagalı güvercinler gibi, manasız ve gülerekten bu hayatın içine akislerini salıyorlardı.

(Arkası var)

EKONOMİK TETKİKLER

Bugünkü harbde kauçuğun rolü

Yazan: Hasan Âli Ediz

İngilizlerin lastik tekerlek fabrikalarından birinde bir faaliyet sahnesi

Endüstrinin demir adımlarla inkişaf ettiği bu çağda, endüstride kullanılan her iptidai maddenin kendine göre mühim bir rolü vardır. Fakat öyle iptidai maddeler vardır ki bunların rolleri bilhassa harb şartları içinde, bütün ehemmiyet alır.

İşte bu cins iptidai maddelerden biri de «kauçuk»tur.

Kauçuk, iptidai madde olarak, bilhassa 1914-1918 darbindenberi büyük bir ehemmiyet kesbetmiştir. O zamandanberi geçen hergün, kauçuğun ehemmiyetini arttırmış ve onu, harb sanayi için lâzım olan iptidai maddelerin en başına geçirmiştir.

1914-1918 yıllarında kauçuğun kullanılış yerleri nisbeten mahduddu. Hatâ diyebiliriz ki o devrin bilhassa ilk yıllarında, kauçuk münhasıran otomobil, tayyare ve buna benzer diğer nakil vasıtalarında kullanılıyordu. Bundan ötürüdür ki, 1914-1918 yılları içindeki dünya kauçuk istihlâki 674 bin tondur.

Fakat zamanla beraber kauçuğun kullanılış yerleri arttı. Dün sadece nakil vasıtaları gibi dar bir sahaya inhisar eden kauçuk, bugün, nakil vasıtalarından maad, gaz maskelerinde, giyecekte, birçok elektrik cihazlarında da kullanılmaktadır. Sonra, otomobil, tayyare gibi, yerinde nakil, yerinde harb vasıtası olan şeylerin düne nazaran fevkalâde arttığını da hesaba katmak lâzımdır.

İşte bütün bunlardan ötürü 1918 yılında 674 bin tonu bulan kauçuk istihlâki 1937 yılında 1,095 bin tonu; 1939 yılında ise 1,500 bin tonu bulmuştur. Dünyada sarf edilen kauçuğun büyük bir kısmı müstemlekelerden elde edilir. Kauçuk elde eden memleketler bunu kendileri kullanmaz, ihrac ederler.

Dünya kauçuk istihlâti, hemen hemen İngiliz kapitalinin inhisarındadır. Muhtelif dünya pazarlarına ihrac olunan kauçuğun % 80 i, İngiliz ve Hollanda müstemlekelerinden gelmektedir.

Bunun içindir ki başlıca kauçuk müstehliki olan Amerika ile, kauçuğun başlıca müstahsili olan İngiltere arasında, bu kauçuk yüzünden çok şiddetli mücadeleler cereyan etmiştir. Çünkü bütün dünya kauçuk sarfiyatının % 50 si Amerikanın hissesine isabet etmektedir.

Kauçuk, Amerika ekonomisinin en zavif, en hassas noktalarından biridir. Birleşik Amerika otarşik bir memleket telâki edilir, yani, ağır sanayi için gereken bütün iptidai maddeler: Kömür, petrol, demir, çelik, nikel, bakır ilh... Amerikada bol bol vardır. Fakat gelelelim Amerikanın en mühim sanayi branşlarından biri olan otomobil sanayii, başlıca iptidai maddesi olan kauçuktan tamamiyle mahrumdur.

Amerika otomobil sanayii sahasında mutlak olarak İngiltereye bağlıdır. Amerika İngiltereye olan bu bağılılığından kurtulmak için elinden gelen her çareye baş vurmaktadır. Nitekim Amerikanın otomobil sanayii krallarından Ford, Brezilyada ve cenub Amerikasının diğer mmtakalarında kauçuk

yetiştirmeye çalışmaktadır. Fakat bu ralarda istihsal edilen kauçuk miktarı, Birleşik Amerikaya lâzım olan kauçuğun ancak % 6 sını teşkil etmektedir.

Harb şartları içinde Amerikanın kauçuğa olan ihtiyacı birkaç misli artmaktadır. Halbuki buna karşılık kauçuk müstahsili olan İngilterenin kauçuk ihtiyacı da artmış bulunuyor. Bu sebebden ötürü Birleşik Amerikada hisseden kauçuk kıtlığı, derhal kauçuk fiyatları üzerine tesir yapmış ve harbin ilk aylarında Nevyork borsasındaki kauçuk fiyatları % 27 nisbetinde artmıştır.

Amerika otomobil sanayiinin İngiliz kauçuğuna olan bu bağılılığı İngiliz ekonomisi için büyük bir avantaj teşkil etmektedir. Çünkü İngiltere, harb şartlarında kauçuk istihlâkının artmış olmasına rağmen, bütün dünya kauçuk istihlâtinin ancak yüzde 7 sini kendi memleketinde kullanmaktadır. Binaenaleyh geri kalan bütün kauçuklar Amerikaya satılmaktadır. İngiltere kauçuk sayesinde, Amerikaya verdiği askeri siparişlerin bedelini kolayca ödemek imkânlarını elde etmektedir.

İngiltere, kauçuk karşılığı, azami bir para elde edebilmek için mümkün olan bildiği kadar kauçuk fiyatlarını yükseltmekle beraber, kauçuk bulundurmağa çalışmaktadır. Kauçuk fiyatlarını yüksek bir seviyede tutabilmenin başlıca çaresi, kauçuk istihlâtinin tahdid etmektedir. İşte İngiltere de bu çareye başvurmakta ve kauçuk fiyatını mümkün olabildiği kadar yüksek tutmağa çalışmaktadır.

Fransızca «Eröp Nuvel» mecmuasının kaydettiğine nazaran, bugünkü kauçuk istihlâti birkaç misli artırılabilir. Elbette, münhasıran fiyatları kırmamak mülahazasıle bundan kaçınılmaktadır. Aynı mecmuanın verdiği rakamlara nazaran 1938 yılında Birleşik Amerikanın kauçuk sarfiyatı 411,250 ton olduğu halde bu müddet içinde bütün Avrupanın kauçuk sarfiyatı ancak 384 bin tonu bulmuştur. Bizzat İngilterenin istihlâk ettiği kauçuk miktarı 153 bin ton miktarındadır.

«Eröp Nuvel» mecmuası muharririnin kanaatine göre, İngiltere ve Fransanın kauçuk ihtiyatı, müttefiklerin bütün ihtiyaçlarına cevap verecek bir mahiyettedir. Makale muharririnin fikrine nazaran bugün müttefiklerin önünde duran mesele kauçuktan ziyade, kauçuğun anavatana nakli meselesidir.

Almanya gibi kauçuktan tamamen mahrum olan memleketlere gelince, bunlar da sunî kauçuk elde etmeğe çalışmaktadırlar. Makale muharririnin vazihine göre bugün Almanya'da sunî kauçuk istihlâti bir hayli tekemmül etmiş ve artmıştır.

«Eröp Nuvel» muharririnin bu mütalesini doğru diye kabul etmek lâzımdır. Çünkü Almanya, daha 1914-1918 harbinde sunî kauçuk elde etmeğe başlamıştı. 1918 yılında Almanya'da asetondan elde edilen sunî kauçuk miktarı ayda 200 tonu bulmakta idi. 1934 senesinde Alman kimya konserti «Farben endüstri», asetilinden kauçuk elde etmeğe başladı.

(Devamı 11 inci sayfada)

Yerin altındaki

Yerebatan sarayı

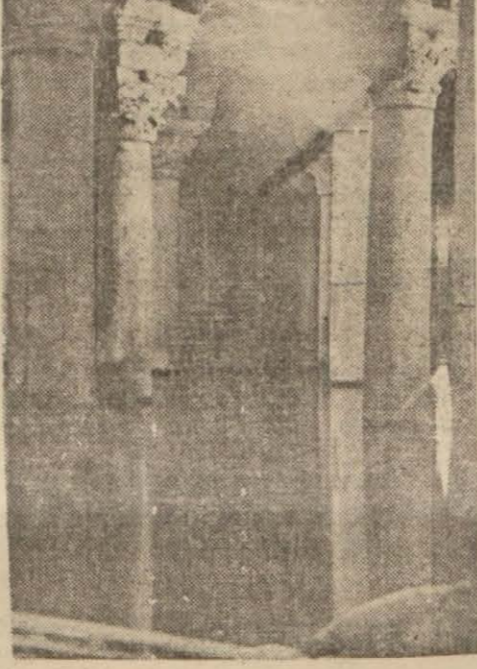
- 4 -

Yerebatan sarayına giderken karika - türist arkadaşım Orhan Ural da görmek arzusunun izhar etti. İdarehanenin 100 adım ilerisindeki tarihi ve turistik ehemmiyeti olan orijinal eserin kapısına gel - diğimiz vakit Avrupa haritasına dönmüş, harab, tahtaları birbirine karışmış kocaman kapıları örtülü bulduk. Saat 11 e yaklaşıyordu ve bu saatte memurunun vazife başında olması lâzımdı. Biraz zorlayınca kapı kendi kendine açılıverdi, içeri girdik. Bilmem gezdiniz mi? Evvelâ bir avluya girilir. Dipte vapur gisinesine benziyen bir kulübe, kulübenin yanında da evlerin bodrumuna inen merdivenleri andıran dar, harab bir aralık ve karanlık bir oyuk vardır.

Mart ayını tes'îd eden iki kediden başka kimseyi bulamadık. Yer altına inen merdiven kapısında koca bir kilid asılı idi. Kim bilir kaç sene evvel, bir cam arkasına yerleştirilmiş sarayın resimleri, solmuş, örümcek içinde duruyordu. Bu harabe ortasında, bir adam arar ve ne yapacağımızı düşünürken, Orhan Urala benim birdenbire kopuveren bir kadın feryadı az daha ödümüze koparıyordu.

— Ne arıyorsunuz orada, defolun dışarı!

Orhan Ural bana baktı, ben Orhan U-

Yerebatan sarayından bir manzara rala baktım. Sonra ikimiz birden aynı hükmü vererek kadına baktık.

— Size söylüyorum, ne lâf anlamaz adamlarsınız, defolsanız dışarı...

— Hanımefendi, biz gazeteciyiz, içeri girdik, kimseyi bulamadık.

— Daha hâlâ lâf söylüyorlar. Buraya giremezsiniz, burasını gezemezsiniz. Kapadık biz burasını daha anlamıyor musunuz?

— Seyyah olsaydık da aynı muameleyi mi görecektik?

— Elbette...

— Buranın memuru yok mu?..

— Yok, ben müsaade etmiyorum, göremezsiniz. Kapı da kilidlidir.

— Dördümüzü kime anlatahım?..

— Belediyeye...

— Demek belediyeye şikâyet edelim?

— Bir de benden se'âm söyleyin!

Bu kadın için, bizim maruz kaldığımız muamele için bir diyeceğimiz yok, fakat alâkadar makamlara bu münasebetle soruyoruz: Her gelen seyyahın mutlaka gördüğü ve hayran olduğu bu eseri böyle mi bırakacağız ve bu elde mi kalacak?..

Buna en kestirme tabirle ihmal ve alâkasızlık derler.

Yerebatan sarayını bir müddet evvel gezmiş olduğum için o zamanki intubalarımı tesbit edebilirim:

Eni, boyu, sütun adedi hakkında dünkü yazımda malûmat vermişim. Sütun başlıkları, Binbirdirek ve belediyenin altındaki Teodos sarıncıdakilerden daha zarif. Yanılmıyorsak Korent üslubunda.

Müzeler umum müdürü Aziz Oğanın bir makalesinde okuduğuma göre:

— Yerebatan sarayının uzun dil'i Ayaşofya meydanına geçid veren Şeftali ve Yerebatan sokaklarından başlayarak metruk Esad Efendi kütüphanesine kadar devam eden ve diğer dil'i da kütüphanenin biraz arka tarafından başlayıp,

(Devamı 11 inci sayfada)

MİZAH

Saça başa dair

Yazan: İsmet Hulusi

Nimet bez anlatıyor:

«Saç baş yüzünden benim başıma gelenler kimsenin başına gelmemiştir. Rahmetli efendimin sağlığı zamanında kızlarımın her üçünün de saçları böyle değildi. Zehramnikler kömür gibi siyah, kıvrıktı. Örgülerini açtığım zaman tepesinde toplanıverirdi. Ortancam Fatmanın kini o zaman görmeliydiniz. Lâpiska zannederdiniz. Ekmek çarpsın doğru söylüyorum. Horhor hamamında yıkandığı zaman uçları topuklarına yaklaşırdı. Kü - çüğüm Selman'ınki de büyük ablasının saçları gibi siyahtı amma onununki gibi kıvrılmıyordu. Fakat çok gürdü. Bir örgü - sünü iki avuçla avuçlamazdım.

A dostlar, bir o zamanı düşünün bir de bu zamanı.. O zaman, bu zaman neler olmadı neler...

Bundan on sene evvel daha büyüğü on yedisinde, küçüğü on dört buçukta iken benden gizli berbere gidivermişler. Tövbeye büyük sözüme bizim zamanımızda berbere erkek kısmı giderdi. Dişi ehli kadınlara berbere gimek değil ya, berber dükkânının önünden bile geçmezdik. Zamane ne olacak.. Berber makası vurmuş, her üçü de eve kuyruğu kesik mekkâre beygiri gibi gelmesinler mi? O gün yüreğime inecekti. Üçünü de yakalamış dövmüştüm.

Ah hanımçığım, ne derler, açtırma kutuyu, söyletme iyiyi kötüyü.

Benim de ağızım açıldı söylüyorum. Kafaları kopasıcalar saçlarını kestirdiler. Bu kadarlarda kalsalardı ne ise, bundan beş sene evvel bir gün Konyalı Hafız dinlemekten eve geliyordum. Kapıyı çaldım. Kapı açıldı, bir de karşımda kimi göreyim?. Büyük kızım Zehra.. amma saçları Fatmanın saçları.. tersim döndü zannettim:

— Kız sen Zehrasın amma, saçların Fatmanın sarı saçları.

Zehra bir kahkaha attı:

— Saçlarımı boyadım.

Demesin mi, boyamaz olsaydı, yüzünü boyadığı, dudaklarını boyadığı yetmişiyormuş gibi üstelik saçlarını da boyamıştı. Derken efendim, günün birinde benim üç kız birden evden çıktılar.. gittiler, gelmezler, gittiler gelmezler, bana merak oldu. Nihayet akşam ezanından sonra çıktılar.

Ortanca kızla küçük kız da abaları gibi kıvrık saçlı olmamışlar mı?

— Altı aylıktan geliyoruz.

Dediler. Tövbeler tövbesi, altı aylık çocuğu olan hiç bir tanıdık yoktu.

— Kızlar, dedim, altı aylık da nedir? Pravant mı nedir, bir tuhaf frenk adı söylediler:

— Ayol kızlar müslüman ahbabları bıraktınız da, şimdi de frenklerle mi oturup kalkmaya başladınız.

Nihayet anladım. Altı aylık prevant denilen şey, o kıvrık saçlı, altı aydan evvel bozulmuşmuş. Bozulmaz yola git - sirt. O gün bugün benim üç aylıklar hep o pervanta gidiyor.

Çocuklar insan her şeye de alışıyor - muş. Kızları kıvrık göre göre gözüm alışmıştı. Hattâ saçlarının renklerini de - giştirmelerini bile yadırgamıyordum.

Ortanca kız kız'la boyadı alıştım.. Kü - çüğü kanarya sarısı oldu alıştım. Her neyse böyle kalsalar bir şey diyecek değildim.

Bir sabah üçü birden odama girdiler: Bir de ne göreyim. Her üçü de başlarına

teneke mandallar takmamışlar mı? Selâmün kavlen min rabbirrahim.. Kızların üçü de muhakkak delirmişlerdi.

— Aman aman, dedim, hekimle hocaya gideyim, şu kızların derdlerine derman bulsunlar.

Gülüyorlar, konuşuyorlardı, deliye de benzer yerleri yoktu. Bir cesaretle sordum:

— Kızlar bu kafanızdaki mandallar ne?

— Saçımız güzel dursun diye taktık.

Hay Allah müstahaklarını versin.

— Aman kızlar, dedim, perdeleri iyi kapayın, mahalle çocukları görecektir olursa penceremin karşısına geçer:

«Deli deli tepeli»,

«Başları tenekeli».

Diye her üçünüzü de alaya alırlar.

Derd bununla bitse neyse, hele şimdiki derdin büyüğü oldu. A dostlar a dostlar, evde zeytinyağı dayandıramıyorum. Ne bileyim ben, iki günde bir kilo zeytinyağı bitiveriyor. Bakkal eksik veriyot zannetmiş de gidip kavga etmişim. Meğer, kızlar zeytinyağını başlarına sürmüyorlarmış. Ben küçüktüm, yemekte elimi başıma doğru götürerek olsam rahmetli annem çat diye elimi vurur:

— Kız bitleneceksin, derdi. Bunlar bitlenmiyorlar mı bilmem.. Sürüyorlar yağı başlarına, öyle sokağa çıkıyorlar. Birkaç defa:

— Yapmayın, başınızı temiz yıkayın.

Diyecek oldum. Oralı olmadılar. Başları yağlı olmazsa, tepelerine kokoroz yapamıyorlarmış. Sanki o kokorozlar da bir şeye benzese, tepeli tavuğa dönüyorlar.

Yastıkların halini görmeyin, yağdan simsiyah oluyor, iki günde bir değiştir - mesem yastık yüzleri taştaktan farke - dilmiyecek.

Meğer daha başıma neler gelecekti: Bizim bir komşu var. Belki tanırınız dalyancı Mustafa Bey derler. Kumkapıda dalyan kurar. Kızları Nevinle, Hatice.. Benimkilerin pek arkadaşları değildi. Bir kaç zamandır nedense arkadaş oluverdiler. Meğer çıkar'ları varmış.

Geçen gece o kızlar da bizdelerker Mustafa Beyin karısı Necmiye çat kapı geliverdi. Mustafa Beyin kızları bir tuhaf oldular, benimkilerin yüzleri kızardı:

— Kızlar ne oluyorunuz, dedim.

Mustafa Beyin kızlarına döndüm.

— Gelen sizin anneniz..

Benimkilere döndüm:

— Sizin de teyzenin sayılır, ellerini ö - persiniz, oturursunuz.

Necmiye Hanım odaya çıkmıştı. Kadının yüzü hiç de gülmüyordu. Acaba ne olmuştu? O odaya çıkmadan kızlarla benimkiler sırta kadem basmışlardı. Nec - miye Hanım bir tuhaf baktı:

— Benim kızlar burada mı?

— Hanımçığım buradalar, ne darlı - yorsun. Sen bir anneliyisen ben de bir anneleri sayılırım.

Kadın açtı ağızını, yumdu gözünü, kendi kızları için benim kızlarım için demediğini bırakmadı. Ben de olsam öyle yaparım ya, kızlar yüzünden kadıncık az kalsın otuz yıllık ayalele namahrum oluverecekmış.

Meğer yağlı kafalardan sonra ağılı kafalar moda olmuş. Saçları ağla tutturuyorlarmış. Bizim kızlar da Mustafa Beyin kızlarla birlik olmuşlar, Mustafa Beyin balık ağ'larından birini kesip başlarına ağ yapmışlar.

(Devamı 11 inci sayfada)

Üstad Besim Ömer, dün büyük merasimle ve gözyaşları içinde ebedî medfenine tevdi edildi

Cenaze alay

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Merhumun naşi evvelki akşam Ankara Nümunne hastanesinden alınarak 17 trenine ilâve edilen hususi bir vagonla dün sabah saat 8 de Haydarpaşa istasyonuna getirilmiştir.

Bayrağa sarılı tabut, burada bekliyen Belediye otomobiline konularak araba yapurile Sirkeciye geçirilmiş, Ankara caddesini takiben Çağaloğlundaki evine naklolunmuştur. Saat ondan itibaren taziyete gelen zevat merhumun biraderi Ağah Ömer ve ailesi efradına teessürlerini bildirmişlerdir.

On bir buçukta aziz ö'nün tabutu evinden kaldırılarak bir top arabasına bindirilmiş, cenaze alayı başta Kolordu bandosu olmak üzere sırasile bir bölük süvari ve piyade, polis müfrezesi, askerî tıp okulu, Tıp Fakültesi talebeleri, diğer mektebiler, resmî ve hususî müessesat erkânı, Üniversite profesör ve doçentleri, ilim âlemimizin güzide simaları ve kalabalık bir halk kütesinin iştirakile Divanyolu tarikle Beyazıt camiine getirilmiştir.

Alayın önünde Başvekâlet, Meclis Riyaseti, Dahiliye ve Sıhhat Vekâletleri, C. H. Partisi Umumi Kâtıblığı, Ankara ve İstanbul vilâyetleri, şehrimiz C. H. Partisi, İstanbul Belediyesi, askerî ve sivil tıp fakülteleri, Basın Birliği, Kızılay, Eczacılar Cemiyeti vesair müessesatı resmîye ve hususîye tarafından gönderilen yüzü yakın çelenk bulunuyordu.

Merhumun cenaze namazı Beyazıt camiiinde eda edildikten sonra tabutu, yüksek tahsil gençliğinin elleri üzerinde Üniversiteye getirilmiş, ve bütün fakülte mensupları tarafından hürmetle selâmlanmıştır. Bu esnada merhumun eski arkadaşlarından Profesör Akil Muhtar faziletli ö'nün manevî huzurunda hazaruna şu hitabede bulunmuştur:

— Arkadaşlar;
Bugün son defa o'arak manevî huzur

ve mevcudiyeti önünde nar'me'te eğildiğimiz aziz üstadı veda ederken, onun eski dostlarından biri olmak sıfatile bir kaç kelime söylemek isterim.

Besim Ömer, milletinin ve insanîyetin kendisile iftihar edebileceği nadir şahsiyetlerden biri idi. O, iyi bir hekimdi, mükemmel bir hoca idi ve nihayet çok değerli bir muharrir ve müellifti.

Halka umumî sıhhati öğreten müteaddid kitaplar yazdı. E'li senedenberi birçok analar onun eserlerini kendilerine rehber ittihtaz etmişlerdir.

Senelerce etrafına ilim nuru saçtı, feyiz verdi. Diyebilirim ki, hayatîyetin bütün mümtaz vasıflarını nefsinde toplamış büyük bir insan kaybı karşındayız.

Profesör Akil Muhtar, değerli ö'nün ilim vadisinde, insanlık yolundaki muvaffakiyet ve meziyetlerinden bahsederek sözlerini şu cümlelerle bitirmiştir:

— Hepimiz aynı teessür ve heyecanla muhtaribiz. Teessür ve ıztırabı bana söz söyletme bile, söylemek istediklerimi sizler anlayacak ve hissedeceksiniz.

Besim Ömer büyük bir adamdı ve bu büyük insanlık idealini de sonuna kadar muhafaza etti.

Profesörden sonra doğum hastalıkları kliniği profesörlerinden Tefvik Remzi söz almış, o da hocası bulunduğu muhterem ö'nün bu kaybı karşısında duyduğu samimî teessürleri ifade etmiştir.

Müteakiben merhumun tabutu gene yüksek tahsil gençlerinin elleri üzerinde Üniversite binasından çıkarılmış, Beyazıtta getirilmiştir.

Cenaze burada bekliyen otomobile Merkezefendideki aile kabristanına naklolunmuştur. Biraderleri Azmi Ömer ve Kemal Ömere aid makberlerin yanında hazırlanan medfeni ebedisine tevdi kılınmıştır.

Yer sarsıntılarına uğrıyan yerlerin nüfus işleri

Ankara 21 (Hususî) — Yer sarsıntılarında uğrıyan yerlerin nüfus işleri hakkında Dahiliye vilâyetlere bir tamim göndermiştir. Tamimde ezümle deniliyor ki:

Felâkete uğrıyan mahallerden Tokad vilâyetinin Reşadiye kazası hükümet konağı ile birlikte nüfus defterleri ve evrakı tamamı yanmış ve diğer vilâyet ve kaza merkezlerinde enkaz altında kalan defterlerin ise tamamen ve müstenidatının kısmen kurtulduğu vilâyetlerle yapılan muhabereleden anlaşılmıştır. Felâket sahası halkının nüfus işleri sektye uğramamak üzere yapılmak üzere aşağıda gösterilmiştir:

Reşadiye kazasında yeniden nüfus yazımı yapılması zarurî olup yazım neticesine kadar bu kaza halkının evlenme veya hüviyet cüzdanlarını zayi ettiklerinden bahsile yeniden cüzdan almak gibi mecburiyetler karşısında kalan yurddaşların ibraz edecekleri vesikalarla beraber belediyelerden veya köy muhtabirlerinden getirecekleri ilâmhaberlere ve vesika ibraz edemiyenlerin buldukları mahallerde yapılacak tahkikata müsteniden yabancı olarak yeniden kayıtlarının icrasından sonra çıkarılacak tasdikli ilâmhaber örneklerinin Reşadiye nüfus me-murluğuna gönderilmesidir.

Reşadiye kazasında dahi nüfus yazımı neticesine kadar yeniden kaydedilecek olanların gerek kaza dahilinden ve gerek kaza haricinden gelecek ilâmhaberler veya tasdikli örnekler üzerine yapılacak yeniden kayıtlar için bir defter açılarak kayıtlarının

terası ve yeni yazım sırasında bu kayıtların esas tutulması.

Keza Reşadiye kazasında zelzele felâketinden sonra vukubulan ölüm, doğum, evlenme ve boşanma gibi hâdiseler için dahi ayrıca birer vukuat defteri tutulması.

Diğer kazaların nüfus defterleri mevcut olduğuna göre icabı halinde mahallerinden getirilecek kayıd örnekleri üzerine muamele yapılması.

Zelzele sahasında olan askerî sübay ve memurlar'a erlerin nüfus kayıtları terkin kılınmak üzere esas kayıtlarının buldukları mahal nüfus idarelerine askerlik şubeleri vasıtasile künyelerinin bildirilmesi Millî Müdafaa Vekâletinden rica edilmiştir.

İngilterede hayat pahalılığı

Londra, 21 (A.A.) — Ticaret nezaretî tarafından neşredilen istatistiklere göre harbin başındanberi İngilterede hayat yüzde 31 pahalılaşmıştır. Bu pahalılık gıda maddelerinde yüzde 40 ve diğer eşyada yüzde 26 dir.

Komiser Sedat tefrikamız müdrecatın çoğlundan girememiştir, özür dileriz.

Halk yarın müdafaaasına yarayacak sporlara teşvik edilecek...

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dağ; Malkara; Havsa, Kırklareli; Vize, Edirne olmak üzere 12 Halkevinde faaliyet başlamıştır. Bundan başka bu 12 Halkevine bağlı olan köylerden 35 köyde de ayrıca birer spor yuvası açılmıştır.

İstanbul ve garbi Anadoluda

Beyoğlu, Kadıköy, Beşiktaş, Üsküdar, Bakırköy, Kütahya, İzmit, Hereke, Gölçük, Karabürsel, Adapazarı; Eskişehir; Balıkesir ve Bandırma Halkevlerinde faaliyete geçilmiş ve bu Halkevlerine bağlı köylerden 21 köyde de yuvalar açılmıştır. Bu muntakada ayrıca Dumlupınarda bir kayak merkezi ve Kütahya ile Balıkesir muntakasında da 6 ciltir çabşma merkezleri açılmıştır.

Bu faaliyetlerin inkişafı için şehir ve kasabalarındaki Halkevlerine: Güreş minderleri, voleybol, basketbol teçhizatı, salonlar için ufukl parmaklık, şakull çerçeve, atlama kasa ve sehpa gibi jimnastik aletleri talim, lobut ve bastonların, süngü mübareze tüfekleri ve teçhizatı; siklet atma gülleri. Avu-lar için: Barfiks, tırmanma halatları, portik gibi jimnastik vasıtaları ve bazı Halkevlerinde de atış tüfekleri eskrim malzemesi ve deniz kenarlarındaki Halkevleri için körek talim salları temin edilmiş ve yollanmıştır.

Bu suretle ilk olarak bu sene tesis edilen birer spor merkezlerine ve yuvalarına Cümhuriyet Halk Partisince 67 güreş minderi ve brandası, 279 güreş pirpiti ve donu, 8 atış tüfek ve tabancası; 4500 atış hedefi; 72000 atış mermisi; 5 masa tenisi; 6 takım voleybol, basketbol teçhizatı; 15 şakull çerçeve ve atlama vesaliti; 228 talim lobut ve bastonu; 56 barfiks ve portik; 60 tırmanma ve çekme halatı; 230 siklet atma gülleri; 90 süngü mübareze tüfeği; maskesi ve göğüsliği; 8 ta-kım ciltir; 32 eskrim için kılıç ve epe ve yedek namluları; 24 çift kayak ve teçhizatı; 12 takım kılıç kalkanı verilmiştir.

Garbi Anadoluda

Bunlardan başka garbi Anadoluda: Manisa; Bergama; Sındırgı; Gönen, Ayyalık, Edremit, Akhisar, Bursa, Karacabey, M.Kemalpaşa, İnegöl ve Denizlide olmak üzere 12 Halkevi ve bunlara bağlı 60 köyde inceleme yer bitirilmiş ve yakında buralarda da faaliyete geçmek üzere tertibat alınmış malzeme ve vesakl teminine başlanmıştır.

Müسابakalar

Bu yıl için bir başlangıç ve bir teşvik mahiyetinde olmak üzere bir de müsabaka programı tertib edilmiş ve tatbika geçilmiş tir.

Bu müsabakalar kır koşuları, siklet atma, halata tırmanma ve halat çekme, atış, süngü mübarezesi müsabakalarıdır.

İngilterede de yeni bir harp kabinesi kurulacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şimdiki İngiliz harp kabinesi millî müdafaa reisleri de dahil olmak üzere dokuz azadan mürekkebirdir. Çemberlayın işçi partisi reisi Attlee ve liberal partisi reisi Sinclair birkaç arkadaşlarıyla birlikte kabineye girmelerini teklif etmesi muhtemeldir. Maamafih bunların kabineye girmesi kabul edecekleri şüphelidir. Ancak harbin gösterdiği inkişaflar bu iki partinin an'anevî vaziyetini değiştirebilir. (A.A.)

Ablukamın şiddetlendirilmesi için

Londra, 21 (A.A.) — Haber a'ındığına göre, liberal meb'us Mander ve muhafazakar meb'us Boothby yarın Avam Kamarasında Almanyaya karşı ablukamın daha ziyade şiddetle tatbikini istiycekler ve bu hususta bazı tekliflerde bulunacaklardır.

Bu münasebetle Lloyd George'un da enternasyonal vaziyet hakkında söz söylemesi muhtemeldir.

Sovyet - Japon münasebatı

Moskova, 21 (A.A.) — Havas: Japon mehafilinde beyan olduğuna göre Rus - Japon ticaret müzakerelelerinin bu ay sonunda neticelenmesi muhtemeldir. Müzakere'er ağır ağır ilerliyor. Fakat Finlandiya harbi bitmiş olduğundan gerek ticaret müzakerelelerinin, gerek hudud meseleleri üzerinde yapılan konuşmaların daha süratle yürütmesi beklenebilir.

Aynı Japon mehafilinin mütealesına göre, Rusya ile Japonya arasında bir ademi tevavüz paktı aktolunması da müsteb'at değildir. Fakat böyle bir pakt aktedilmeden evvel herhalde Japonya Rusya ile Japonya'nın Asyada alâkadar buldukları devletler arasındaki hududların kat'î olarak tesbitini istiyeceği tabiidir.

Pariste Klemansonun harp kabinesine benzer bir kabine kuruldu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

allik meselelerle meşgul olmak üzere, yeni nazırlar arasından sekiz kişilik bir harp konseyi seçecektir. Sekiz kişilik konsey, başvekilin riyaseti altında haftada üç toplantı yapacaktır.

Reynaud, Daladye, Chautemps, Campinchi, Eynac, Dautry, Lamoureux ve Mandel bu konseye dahildir'er.

Ayrıca iktisadî meseleleri tanzim etmek üzere alâkadar nazırlardan mürekkeb başka bir heyet te kurulacaktır.

Başvekilin riyaset edeceği ve maliye nazırının da dahil bulunacağı bu heyet, haftada bir defa toplanacaktır.

Yeni kabinenin listesi şudur:

Başvekil ve hariciye nazırı: Reynaud, başvekil muavini: Chautemps, millî müdafaa ve harbiye nazırı: Daladye, bahriye nazırı: Campinchi, hava nazırı: Eynac, teslihat nazırı: Dautry, adliye nazırı: Serol, dahiliye nazırı: Henry Roy, maliye nazırı: Lamoureux, istihbarat nazırı: Frossard, maarif nazırı: Sarraut, müstemlekât nazırı: Mandel, ticaret nazırı: Rollin, nafia nazırı: De Monzie, iş nazırı: Pomaret, P. T. T. nazırı: Julien, deniz ticareti nazırı: Rio, işe nazırı: Queuille, ziraat nazırı: The'lier, sıhhat nazırı: Heraud, tekaüd nazırı: Raviere, abluka nazırı: Monnet.

Müstesarlar şunlardır:

Başvekâlet müstesarı: Champetier de Ribes, başvekâlet muavinliği müstesarı: Schumann, millî müdafaa müstesarı: Ducos, dahiliye müstesarı: Jacquinet, maliye müstesarı: Laniel, istihbarat müstesarı: Fevrier, deniz ticareti müstesarı: Pinelli, bahriye müstesarı: Le Cour Grandmaison, ticaret müstesarı: De Lagrang, nafia müstesarı: Albertin, teslihat müstesarı: Meny et Blanche, millî ekonomi müstesarı: Le Hachette.

Paris 21 (A.A.) — Paul Reynaud kabinesi üçüncü cümhuriyetin 107 nci ve teşrii devrenin altıncı kabinesidir.

Üç taraflı anlaşma

(Baştarafı 1 inci sayfada)

relerden maksad. Balkan meseleleri hakkında tam bir anlaşmaya varmak - tir.

Moskovada, iki devlet mümessilleri arasında cereyan ettiği anlaşılan bu görüşmelerin ilk neticesi olarak, yakında İtalyaya Sovyet petrolü gönderilecektir.

Üç taraflı anlaşma

Belgrad 21 (A.A.) — Politika gazetesi'nin Berlin muhabiri Berlinde, Moskova, Berlin ve Roma arasında, pek yakında, üç taraflı bir anlaşma yapılmasına intizar edildiğini haber vermektedir.

Amsterdam 21 (A.A.) — Sovyetler Birliğinin Berlin büyük elçisi Svartzov'un Moskovaya hareketi, Alman hükümeti merkezinde hararetle tefsirlere yol açmakta ve paskalyadan evvel çok mühim sivasî hâdiselerin vukua gelebileceği söylenmektedir.

Svartzov'un Alman ve Sovyet ricalı arasında yakında vukua gelecek bir görüşme meselesini müzakere için Moskovaya gittiği sanılmaktadır.

Bazı bitaraf müşahidler Göring ve Ribentrop'un Moskovaya gideceği, diğer bazı müşahidlere bilâkis Molotov'un Berline geleceği fikrindedir.

Telegraf gazetesinin Berlin muhabirine göre, Alman hükümeti merkezi diplomatik mahfelleri, Almanya Sovyetler Birliği ve İtalyanın, yeni Avrupa'nın kuruluşu bahsinde, yakında müsterek bir beyanname neşredecekleri fikrindedir. Bu beyannameye göre, yeni Avrupanın kuruluşu, bu üç devletin idaresi altında cereyan edecektir.

Fransada 3.400 Komünist Tevkif edilmiş

Paris, 21 (A.A.) — Stefani: Salâhiyetler mehafilde tasrih ediliyor ki hükümet tarafından Fransada komünistliğe karşı alınan tedbirler şu neticeleri vermiştir:

Bütün komünist meb'uslarla 300 komünist belediye azası çıkarılmış, 675 teşkilât fesholunmuş, 3400 kişi tevkif edilmiş ve 11.060 araştırma yapılmıştır.

Kabine 22 nazır ve 13 müstesarından müteşkil olup 9 u âyan azası, 22 si meb'us, ikisi parlamento harici olmak üzere mecmuu 35 azadan müteşkil - dir.

Kabinenin siyasî teşekkülü şöyle - dir:

Radikal sosyalistlerden beş, sosy - listlerden 6, cümhuriyetçi sosyalist birliğinden 3, sol cenah cümhuriyetçi birliğinden ve müstakil radikallerden 6, cümhuriyetçi müstakillerden 2 ve müstakillerden 2 kişi.

Âyan azası, kabinede şu nisbette dahildirler. Radikal sosyalist demokrat sollarından 2 kişi, cümhuriyetçi birliğinden 2 kişi ile hiç bir gruba dahil olmayan 1 kişi.

Paris 21 (A.A.) — Meclisin sahnêda oturan cümhuriyetçi federasyon grubu, Reynaud hükümeti tarafından vâki olan kabineye iştirak teklifini red etmiştir. Çünkü, grub, yeni kabine - nin, teşekkül tarzına nazaran hakiki bir harp kabinesi olmadığı kanaatinde dir.

Roma 21 (A.A.) — Fransadaki kabine buhranının safhaları İtalyada bu vüki bir alâka ile takip edilmekte ve matbuat, bu hâdiseye hakkında mebzul haberler vermektedir.

Gazeteler, Reynaud'nun başvekâle - te tavini keffiyetini tebarüz ettirirken, kabine tebeddülünün, Fransadaki diplomatik ve askerî icraatın cezri bir tebeddüdüne başlangıç teşkil edeceğini vavıvırlar.

Budapeste 21 (A.A.) — Macar matbuatı, Reynaud'nun Fransız başvekil - liğine getirilmesi keffiyetini birinci derecede bir hâdiseye olarak kaydediyor ve Fransız parlamantarizminin mükemmeliyetini tebarüz ettirerek Fransız sivasininin elastikiyetine harbin tesiri olmadığını söylüyor.

G. nül ferman dinlemez!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Reddedilince, kadını ölüm tehdidleriyle korkutmağa başlamış, nihayet işi tevkifhaneye düşmeyi göze alacak kadar ileri götürmüştür. Çünkü dava safahatından anlaşıldığına göre, hâdiseye şu şekilde cereyan etmiştir:

Suçlu Ömer bir gün işçi olarak çalışmak üzere, davacı Bayan Zekiye'nin evine gitmiştir. Bu sırada ev sahibesile de karşılaşmış, onu biraz seyrettikten sonra yüreğinde o güne kadar hiç duymadığı bir his, bir sıcaklık farketmiştir. Biraz kendini dinlemiş ve artık ömründe ilk olarak âşık o'duğuna iyice inanmıştır. Ertesi gününden itibaren de Bayan Zekiye'ye aşk mektupları yazmağa başlamış, nihayet merhametli kadın Ömere bir nasihatle bulunarak: «Sen, kendine başka kapıda kismet ara» demiştir. Fakat, bu da para etmemiş, Ömer bu defa genç kadına tehdid mektupları yollamağa başlamış; bu mektuplarda: «Seni tevkif ediyorum, eğer bana varmazsan öldürecekim, yahud «senin yüzünü, ağzını, burnunu keseceğim» gibi cümleler yazmıştır. Mektupları içerisinde cinayet haberleri yazılı gazeteler takip etmiştir.

Artık tahammülü kalmıyan Zekiye işi polise ihbar etmek mecburiyetinde kalmış, suçlu yakalanarak, tevkif olunduktan sonra mahkemeye verilmiştir. İşte «Âşık Ömer» in hikâyesi bundan ibaretir. Ömer, dünkü muhakemesinde hâdiseyi kâmilan itiraf ederek:

— Bay hâkim, sevdim bir defa. Bu kabahat mi? O da bekâr, ben de. Evlensek, ne olurdu. Günde 120 kuruş kazanıyordum. Gül gibi geçiniyor, giderdik. Sevdam, gün günden arttı.

Demmiştir. Mahkeme, davacı Zekiye'nin ve şahidlerin celbi için, duruşmayı talik etmiştir. Dün, davasını dinlemek üzere adliye - ye gelen davacı kadın, bir aralık asabî bir buhran geçirmiş ve bayılmıştır.

Pamuk tohumu hakkındaki bir kararname

Ankara, 21 (Hususî) — Ticarete tağ - şişin men'i ve ihracatın mürakabe ve korunması hakkındaki kanunun tatbika - tonun olarak pamuk tohumunun İzmir, Çukurova pamuk ihracatçıları birliğinin iştigal mevzularına ithali hakkındaki kararname Heyeti Vekilece tasdik edildi.

«Son Posta»nın tarihi tefriki: 3

BAYBARS

Yazan: Hasan Adnan Giz

Musa vadisine doğru

Dükkü ve evvelki günlük kısımların hülasası

Sekiz kölemen Merzukun hanına zorla girerek bir erkek ve bir kadın yolcu hakkında malumat istedikler ve hancının müşterileri arasında hiç kadın olmadığını temin etmesine rağmen handa arama yapmağa başladılar. Hanın odalarından birindeki Arık Boğa adında dev çüsse bir adamla ve sarışın bir gençle dövüşmeğe başladılar.

Bu sırada bir kadımla bir erkek yolcunun han kapısına geldiğini öğrendiler. Kölemenler aradıklarının bunlar olduğunu anlayıp kapıya koşular ve kısa bir münakaşayı müteakib bu erkeklerle vuruşmaya başladılar ve onu bağladılar. Mücadeleye Arıkboğa ve az sonra da sarışın genç müdahale edip kölelerle çarpıştılar. Çok geçmeden sekiz kölemen bertaraf edilmişti. Kölemenlerin elini ayırmayı başladıkları erkeğin bağlarını çözdüler. Bu adam kendini kurtaran gencin eline sarılarak teşekkür etti. Genç lâkayd tavrıyla: — Benim yerimde kim olsa böyle hareket ederdi, dedi.

Roma devam ediyor

— Sizden başka hiç kimse böyle hareket edemezdi. Görür görmez Türk olduğunuzu anladım. Ben de Türküm. Muhakkak iki halâskârımın da adını ve sanını öğrenmek isterim. Hangi uruktansınız, nereden geliyorsunuz?

— Bu suallere benim yerine bizim ihtiyar cevap versin. Benim yukarıda biraz işim var.

Yolcunun mütehayyir ve ayılan genç kadının minnettar bakışları karşısında koşu, koşu yukarı çıktı.

Kavga esnasında yere devrilen yemek dolabının kapakları açılmış ve hancının fırlatmış misli fiatla zengin müşterilere sattığı nefis sığır sövüşleri dışarı dökülmüştü. Daha kavganın başlangıcındanberi bu yağlı parçalara fena halde göz koyan Arıkboğa, şimdi yavaşça dolabın yapma çömelmis avurtlarını mümkün olduğu kadar iri lokmalarla doldurarak doymak bilmeyen iştihasını teskine çalışıyordu. Kahraman gencin kayıtsız tavı karşısında hem hayret, hem takdir hisleri duyan yolcu onun bu komik halini görünce gülmekten kendini alamıyarak yanına yaklaştı.

— Arkadaşınızla beraber size de çok minnettar kaldım. Bizi büyük bir tehli keden kurtardınız. Bu kahraman genç oğlunuz mu?

O sövüşün en leziz, fakat en iri lokmasını boğulur gibi yuttuktan sonra derin bir nefesle beraber cevap verdi.

— Hayır, sütkardeşimin oğlu.

— Çok yiğit çocuk doğrusu! İsmi nedir?

— Adı benim nene gerek! Çetrefil bir şey, benim bile dilim dönmez. Ona sade-

ce Nayman derim. Benim adımı öğren ki bir işine yarasan.

— Evet yiğit adam, sizin adınız ne?

Küçük gözlerini süzerek, pos bıyıklarını elinin tersile sıvazladı. Sesi göğsünden değil, sanki karnından çıkıyormuş gibi çok gürültülü bir şekilde konuştu.

— Bana Arıkboğa derler. Bir zamanlar Nankinden Otrara kadar herkes adımı duyunca diz çökerdi. Be'ki senin de duymuşluğun vardır. Altmış sene hiç yorulmadan at sürüp kılıç oynatmış bir kart boğayım.

— Hangi memlekettensiniz?

— Ben aslen Uygurum. Orhun kıyılarında doğdum.

— Öyleyse biraz hemşeri sayılırız. Ben de Kıpçak Türklerindim.

— Peki sen bizi sorup anladın, ya senin adın ne?

Yolcu güldü.

— Eğer Suriye, Mısır taraflarında biraz dolaştınsa her halde adım sana yabancı gelmez. Bana da Türe Baybars derler. Arıkboğa kaşlarını kaldırdı.

— Demek Baybars dedikleri sensin ha?

— Evet benim. Bir zamanlar şu deniz kölemenlerin en namdar başbuğlarından biriydim. Ben de bir hayli savaşa girip, zafer kazandım. Memlekete bir kadın sultan oldu, biz de kendimizi ona kurban ettik. Şimdi böyle başboş çö'lerde dolaşıyoruz.

— Ya bu yanındaki kadın kim?

— O da benim dört senelik karım.

Arıkboğa, elini öpen kadının sırtını okşadı.

— Benim de kızım olsun.

Sövüşler bitmişti. Baybars yerde yatan yaralılarla iki sağlam kölemeni gösterdi.

— Bunları ne yapacağız? Sabah olup diğerleri meseleyi haber almadan derha' buradan ayrılmamız lâzım geliyor. Bunları da bize zarar vermeyecek bir hale getirmeliyiz.

— Öldürecek değiliz ya!

— Evet öldürmek doğru değil, başka bir şey yapmalı. Hâlâ yerde yatan çavuşun başucuna giderek sarstı.

— Bana bak! Cevap ver. Benim tevkifim için nereden ve nasıl emir aldın, söyle bakayım.

Başına pek dehşetli bir darbe yiyen çavuş kendinde değildi. Ayaktaki kölelerle sordu:

— Siz bildiklerinizi anlatın, benim tevkif emrimi Mısırdan mı aldınız?

— Hayır, biz Melek Nâsır adamlarıyız. Baybars elini dizine vurdu.

— Hah şimdi anladım. Demindenberi

Alman şehirleri üzerinde dolaşan İngiliz tayyarelerine niçin ateş açılmıyor?

İsveçte çıkan «Afton Bladet» gazetesi, son zamanda Almanya üzerinde uçan tayyarelere ateş açılmamasının sır ve hikmetini 1 Mart 1940 tarihli nüshasında şöyle izah ediyor:

Son günlerde Alman şehirlerinin ve hatta Berlinin üstünde uçmuş olan keşif tayyarelerine karşı Alman hava dağı kuvvetlerinin neden faaliyete geçmedikleri meselesi hakkında Almanyanın hava müdafaasında müteahhas olanlar bir izah tarzı bulduklarını sanıyorlar.

Alman hava dağı kuvvetlerinin hususî bir sistem dairesinde muhtelif stratejik münhalalara göre teşkilatlandırıldığı ve bu münhalalarda ışıkla mücehhez müteahhas hava dağı bataryaları tiplerinin kamülen mevcud olduğu tahmin ediliyor. Bu sistem, icabında hakiki bir topçu duvarı, havaya karşı bir Zigfrid hattı teşkil edebilir. Fakat bu topçu hatlarının mevki mahrem tutulmak, tadir ve anlaşılın Almanlar bunların işkinci düşmanlarının keşif tayyarelerine ifşa etmemek istemektedirler. Maamafih hasım tarafından geniş miqyasta bir bomba tarazu yapıldığı takdirde hava müdafaası hattı derhal faaliyete geçecektir. Hava dağı bataryalarında mermi parçalarının kolayca bulunması iras ve büyük sanayi merkezlerinde işleri ihlâl etmesi ihtimali, Alman hava dağı topçusunun İngiliz keşif tayyarelerine karşı ihtiyatlı davranmalarına da bir sebep teşkil ettiği muhakkaktır.

— Melek Nâsır nerede?

— Şimdi Nabhta bulunuyor.

— Peki benim buraya geleceğimi nasıl haber aldınız?

— Gazzede kölenizi tutmuşlar. Üzerinde bir kâğıd çıkmış. Kâğıda burada bu'unacağınızı yazıyormuşsunuz. Biz geriye giderken buraya dönüp sizi tevkif etmemizi emrettiler.

— Demek hâlâ beni arıyorlar?

— Evet Melek Nâsır her yere adamlar çıkardı. Sizi ölü ve diri getirene mükâfat vâdediyor.

— Siz Mısır kölemenlerinden değil misiniz?

— Artık Mısır, Suriye kaldı mı? Ne tarafta menfaat görürsek oraya hizmet ediyoruz.

Baybars:

— Berbad! - diye marıldandı - haber almak için Mısıra gönderdiğim kölem Bilgi Gazzede tevkif etmişler. Melek Nâsırın alacağı olsun.

Nayman ıslık çalarak merdivenden indi. Arkasına temiz bir esvab giymiş, eline gümüş saplı bir kırbaç almıştı. Arıkboğa:

— Buradan derhal ayrılmamız icab ediyor Nayman -dedi- fakat bu kötü adamları ne yapalım diye düşünüyorum.

— Hepsini bağlar, han kapısını da üzerlerine kapatır gideriz.

— Güzel fikir.

Baybars bu fikri tasdik etti. Arıkboğa hancıya döndü:

— Şeytanın üfürdüğü! Bana yirmi otuz kulaç ip bul!

(Arkası var)

«Son Posta»nın Hikâyesi Seviştığımız günler

Yazan: Muazzez Tahsin Berkan

Haftalarca birbirleriyle didiştikten sonra nihayet bu müsterek cehennem hayatını sona erdirmeğe, ayrılmaya karar vermişlerdi.

Bu karar, karı koca arasında bir mütareke yapılması demektir. Şimdi ikisi de son hücumu geçmeden evvel sükûnet bulmak istiyorlar, karşısındakinin hareketlerini pek düşman gözlerle görmemeğe çalışıyorlar, hüsnü niyetle hareket ediyorlardı.

Bir sabah Necmettinin, mertesi gün bir avukatla görüşmesinde mutabık kaldılar ve gene ertesi gün Sadiyenin annesinin evine nakletmesi takarrür etti. Demek ki bir dam altında daha azami yirmi dört saat yaşayacaklardı.

Necmettin evden ayrılırken, son zamanlardaki itiyadının hilâfına, karısına sevimli bir sesle:

— Allaha ısmarladık... dedi. Karısı da hafta'ardanberi ilk defa olarak hırçınlaşmadan:

— Güle güle... cevabını verdi ve ufak tefek eşyalarını toplamak üzere odasına girdi.

Akşam yemeğinde ikisi de mütereddid, hattâ müteessirdiler. Kahvelerini içerken konuşmağa başladılar. İkisi de karşısındakinin üzmemek içinmiş gibi, büyük bir nezaket ve itina gösteriyorlardı. Bir ara söz maziye, kendi mazilerine intikal etti. Bu mevzu üzerinde konuşacak çok şeyleri vardı ve o günlerle bol bol alay edebilirlerdi. Mademki ayrılmaya karar vermişlerdi.

— Evvelâ kadın söze başladı.

— Ne acemi, ne görgüsüz çocuklarımız meğer... Dünyayı yalnız his perdesi arkasından görüyoruz.

— Çocuk denilecek yaşta olan gençlerin sevişmelerini meneden bir kanun yapmalı! O günlerin zehiri insanın bütün ömrünü mahveder.

— Bahusus öyle sevişme oyunlarından sonra...

— Hakkin var, bizim sevişmemiz âdeti bir oyundan başka bir şey değildi. On beşinde bir kızla yirmisine varmış bir erkeğin aşktan bir şey anlamalarına imkân var mıydı?

— Sade yüz yüze bakar, ahüzar eder, ellerimiz birbirine değerse titriyerek göz kapaklarımızı indirirdik.

— İşte bugün hep o zamanın cezasını çekiyoruz.

— Hakkin var... O vakit birbirimizin yüzüne bön bön bakacak yerde başka gençler gibi gülüp eğlenseydik, sonradan bu kadar azab çekmezdik.

— Fakat biz böyle yapacak yerde arkadaşlardan ayrılıp yalnız kalmağa, her zaman başbaşa yaşamağa tercih ettik.

— Alem çay masası başında konuşur, gülerken biz köselere bucaklara kaçıp göz göze bakıttık.

— Herkes dansederken biz, etrafımızda olup bitenlerden bihaber bir tavırla masa başında kaldık.

— Bir defa akrabamdan bir gençle

dansedecek oldum, kıskançlıkla kudurmuş gibi üzerime atıldın. Beni, hattâ akrabamdan olan bir erkeğin kolları arasında bile görmeğe tahammül edemezdim.

— Sen de benim başka genç kızla şakalaştığımı, onlarla alâkadar olduğumu istemedin.

— Hele mektubların... Aman Yarab -bi! Haftada bir iki defa görüşmemiz yetmiyormuş gibi ayrıca uzun mektuplar yazar, benden cevap ister, huysuzlanır -din.

— Gençlik işte! Dünyada senden başka kadın yokmuş gibi etrafımda hep seni arardım.

— Ben de bana yaklaşmak isteyen bütün gençleri soğuk bir yüzle defederdim. Benimle evlenmeğe talib olan kaç kişiyi, annemin göz yaşlarına ehemmiyet vermeden reddettim. Hele onlardan bir tanesinin bugün koskocaman bir mebus olduğunı gördükten sonra zavallı kadın kızını alelade bir lise hocasına evlendirildiği için kendisini hâlâ bir türlü affedemiyor.

Bir dakika fırtınalı bir sükût ve Necmettinin hırçın sesi:

— Evet-amma, o seni mes'ud edebilecek seviyede bir erkek değildi.

— Ben de o zaman öyle zannetmiştim. Fakat sonradan yanlışımı anladım... İşte isbat!

— Evlendiğimiz ilk seneleri mes'ud o'lmadık mı?

— Olduk... O zaman birbirimizi seviyorduk; o zaman daha toy çocuklardık...

— Beş sene birbirimizin gözleri içinde yaşadık, hiç kimseyi görmek istemedik.

— Beni aldın, bir köye götürdün. Her sabah şafakla beraber kalktık; senin İstânbula inmek saatin gelinceye kadar karşı karşıya oturduk. Kahvaltı ettik; kışın soba başında birbirimize sarılarak oturduk; yazın bahçemizi beraber suladık.

— Bazan saadetten gözlerimiz yaşardı. Gelecek günleri düşünerek evhamlanır, korkar, ağlardık.

— Sonra bir gün...

— Sus Sadiye; şimdi eskilerden bahsediyoruz. Ondan sonra gelen cehennem senelerini hatırlatma! Bilirsin ya, hep kabahat senin...

— Hayır senin. Komşunun genç kızına ilk defa bakan sen değil miydin?

— Bakmaktan ne çıkarmış? İşte bunca sene göz göze yaşamamın zararları bundan başlıyor. Bir erkek bütün ömrünce aynı kadını severse sonradan gözü açılmaz meğer!

— Bir kadın için de öyledir. Ben de bu sebebden trende rastladığım gencin iltifatlarına ehemmiyet vermiştim.

— Senin hakkin yoktu. Sen bir kadınsın.. ikimiz için namus telâkkisi bir de -ğildir.

— Aile namusu bakımından erkekle kadının vazifesi ayıdır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Son Postanın tefriki: 12

Hicran

YAZAN: NEZİHE MUHİTTİN

Ve biraz solgun ve mübalâgalı çiçek demetlerini tazelemek için, öyle derin bir zevkleyiyordu ki Mustafa bile onun meharetine hayret ve takdirle bakıyor, zaptedemediği heyecanını başını gizli gizli sallıyarak izhar ediyordu.

Beş on dakika sonra bahçenin en güzel tarhlarının ortasına isabet eden bu üç cephesi kalın camlarla aydınlanmış yemek odasının en güzel kösesine çekilen bu başbaşa sofraya çiçekleri, akar sular gibi pırıldayan billür takımlar ile yeni evlenmiş mes'ud bir çifti bekleyen mükellef bir gelin sonfrasına benzemişti.

Hicranla Mustafa bu sık ve güzel sofraya bir kere de uzaktan baktıktan sonra gene mutfağa döndüler. Hicran saate bakarak:

— On ikiye çeyrek var -dedi- benim omeleti tavaya koyuyorum.

— Münasib efendim. Bey de nerede ise gelir.

Mustafa sözünü bitirir bitirmez bah-

çe kapsında küçük otomobilin durduğunu gördüler.

Siret bir çeyrek saat evvel gelmeye muvaffak olmuştu. Mustafanın koşup karşılmasına vakit kalmadan genç adam acele ve çevik hareketlerle kapıdan girerek mutfağa doğru yürüdü. Maksadı, önce açığı görüp misafirin ilk gününü ağırlamaktı. Mutfak kapısına gelip de Hicran önünde beyaz önlüğüle elinde küçük bir tava ocağın başında bulunca şaşaladı:

— Siz burada, mutfakta?

Hicran genç adama en güzel bakışlarıyla gülerken:

— Hayret mi ettiniz?

— Yorgundunuz.. ben sizi odanızda istirahat ederken bulacağımı sanmış -tum.

— O kadar iyiyim ki bütün evin işlerini bile yapabilecek kadar kuvvetliyim.

Siret dünyanın en büyük saadetiyle Hicranı baktı:

Genç kız ona:

— Siz yemek odasına geçiniz. Yerinize yerleşiniz. Ben şimdi elimle yaptığım omeleti sıcak sıcak getireceğim.

— Ben de yardım edemez miyim?

— Oh hayır azizim; ev işlerine erkeklerin karışmasını hiç sevmem.

— O halde siz feministlerin grupuna dahil değilsiniz?

— Siz feministleri beğenir misiniz?

— Ne yalan söylüyeyim hayır... Tür -lü acayiblikler icad ederek dünya işlerini altüst etmek isteyen bu hanım -cıkların resimlerini bazan gazetelerde görürüm. Hele Amerikadaki ustabaşıl -arın hepsi de garib şapkalarının altın -daki ukalâ gözlükleri, kır saçları, kuru -uzun vücutleriyle, darılmazsınız bostan -korkuluğuna benziyorlar..

Hicran tatlı kakhahalarla gülüyor -du:

— Öyle.. güzel teşbih.. zaten başka türlü dünyalık işlerden tekaüde çık -tıklarını için böyle garibeler yumurth -yarak sözde dikkati celbetmek istiyor -lar...

— Mübareklerin içinde ilâç için ol -sun yüzüne bakıp da insanın içine fe -rahlık verecek bir tanesine bile rastla -madım.

— İnsanın içine ferahlık verecek -kadının öyle kasvetli klüplerde işi gü -cü ne? Öyleleri de oralara giderse plâj -

larla, dans salonlarında cinler top o -yardı.

Hicran önündeki işine başını çevire -rek sevimli bir çığlık koparak:

— Beni lâkırdıya tuttunuz az daha omeleti yakacaktım. Feministlerin bed -duasına uğrıyacaktım.

— Siz sofraya oturunuz Siret bey... Omeleti yedikten sonra gene onların aleyhinde bulununuz.

Siret derin bir mes'udiyetin heyecanını yudum yudum içerek içeri girdi. Yemek odasına girince oradaki intizam ve yenilik ruhunda yeni bir sevinç ve saadet parlattı. Oh hayat! Gel de onun fani ve kıymetsiz olduğuna hükmet...

Siret yüzünü, ellerini yıkayıp ye -mek odasına tekrar girdiği zaman mut -fağ tarafındaki kapıdan elinde omelet -tabağıyla Hicran göründü. Siret koşup -tabağı Hicranın elinden alarak sofraya -koydu; sonra genç ve güzel akrabasını -kolundan tutarak sofranın başına -oturttu:

— Sizin yeriniz burası -dedi- Kendi de Hicranı en iyi göreceği bir yer intihab ederek oturdu.

Hicran pişirdiği omeletten büyük bir parça ayrılarak Siretin tabağına koydu. Genç adam ilk aldığı lokmadan sonra:

— Cidden söylüyorum. Fevkalâde!

Ben hayatımda bu kadar nefis ve leziz bir şey daha yemedim.

(Arkası var)

— Çok acıkmış olacaksınız.

— Her zaman bu saatte acıkırım ... Fakat inanılmaz bana şimdiye kadar hayatımda daha bu kadar enfes bir tad duymadım. Ben bu öğle yalnız omelet -yiyeceğim.

Hicran Siretin tabağına bir parça daha koyarak:

— Teşekkür ederim Siret bey çok naziksınız.

— Vallahi hakikati söylüyorum. Ben yalancı komplimanları hiç sevmem. Bana arasında bu cennet taamından yap -par mısınız?

— Size hergün elimle bir şey hazırlı -yacağım. Çünkü aşçılık maharetim yalnız omelet pişirmekten ibaret de -ğildir.

— Siz bir hacikasınız!

Omeletten sonra gelen piliz kızartma -sile ve başka yemeklere pek az el st -rildi. Mustafa genç efendisi kadar mes'ud görünüyordu. İki genç konu -şurken o zeki ve sadık adam bir taraf -tan yemekleri taşıyor, diğer taraftan sofraya intizam veriyordu. Yemek bittiği zaman masa tertemiz toplanmış olarak kaldı. Mustafa Hicrana:

— Kahveyi nasıl emredersiniz? -diye sordu

— Beyefendininki gibi olsun...

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Urfa Halkevinin çalışmaları

Sık sık toplantılar, konferanslar ve müsamereler tekrarlanıyor, halk dersaneleri de çok faydalı oluyor

Urfa'da milli bir bayramda Atatürk b. üstü önünde toplanan mektebliiler

Urfa (Hususi) — Şehrimiz Halkevinin muhitte hissedilmekte olan büyük bir boşluğu doldurduğunda şüphe yoktur. Halkevi açılmadan evvel mevcut vaziyetle bugünkü vaziyet arasında elbette büyük farklar vardır.

Dokuz kolu da faaliyetinde olan Halkevinin bugüne kadar gördüğü işler memnuniyete şayandır. Görülen işler meydanında; Urfa tarihi üzerindeki mesai ve iki broşür neşredilmiş olması, dil ve folklor üzerindeki çalışmalar, spor, musiki ve temsil zevklerinin artırılması ve kökleştirilmesi gibi muvaffakiyetler vardır.

Filhakika, dil, tarih ve edebiyat komitesi üzerine düşeni yapmaya çalışmış, muhtelif musiki kursları açan, her faydalı piyesi temsil eden gösterit ve sporun her nev'ine yer veren spor komiteleri muhitimizde derin bir muşilki, temaşa ve gençler arasında büyük bir spor zevk ve sevgisi uyandırmıştır.

Sosyal yardım komitesiyle el birliği eden köycüler komitesi şehirde ve köy-

lerde binlerce hastayı tedavi etmiş, ilaç dağıtmış, kitnesiz okul talebesi ve fakirlerle gücü yettiği kadar alâkalanmış, köylerde ve köylülerde kalkınma husulüne çalışmıştır.

Halk dersaneleri ve kurslar şubesi ise açtığı müteaddid ve muhtelif lisan, san'at, meslek ve türkçe kurslarıyla bilhassa faydalı olmuştur. Kitabsarayın cild mevcudu artırılmış, okuma odasına her çeşid gazete ve mecmuaların gönderilmesi temin edilmiştir. Müze ve sergiciler de kendilerinden beklenen faydayı vermeğe çalışmaktadırlar.

Halkevi, Urfa'da sosyal kalkınmayı temin için muhtelif vesilelerden istifade etmeyi unutmamıştır. Nitekim sık sık tekrarlanan toplantılar, konferans ve müsamereler bunun bariz bir delilidir. Fakat, bütün bunlara rağmen şehrimiz Halkevinden daha çok gayret ve faaliyet beklenmektedir. Bu çalışmalar emsaline nisbetle az sayılmakta ve fakat önümüzdeki yıllar zarfında muvaffakiyetlerin sür'atle artacağına muhakkak nazarile bakılmaktadır.

İzmit tütün piyasası açıldı

İzmit (Hususi) — Şehrimizde tütün piyasası açılmıştır. İlk mahsulü Nemli zade firması almış ve 65 kuruş fiat vermiştir. Piyasa bundan sonra hararetlenmiş ve mahsul 70 kuruşa kadar yükselmiştir.

Mıntakamızdan tütün alan firmalar şunlardır: İnhisarlar, Tütün Limited, Nemlizadeler, Austro - Türk, Herman, İbrahim Erdil, Ömer Lütüfi, Ekşper Mehmed, Hafız Kâmil, Tahir İsmail, Abdi Fuad, Receb Gökken.

Bu sene İzmitte 1 milyon kiloya yakın tütün vardır. Piyasa Karşıyaka tütünlerini tutmaktadır. Mahsul çok nefis bir şekilde denk ve demet yapılmıştır. İnhisarlar İdaresi de zürraa kolaylık gösterdiğinden müstahsil vaziyetten memnundur.

Sivas Ç. E. K. kongresi yapıldı

Sivas (Hususi) — Sivas Çocuk Esirgeme Kurumu yıllık kongresini büyük

bir kalabalık önünde C. H. P. sinde yapmıştır. Kongre emekli tuğbay Etem Tanrıverdi tarafından açılmış, reisliğe vali Akif İyidoğan seçilmiştir. Ebedi Şefâ İhtiramdan sonra bir yıllık mesai raporu okunmuş ve ittifakla kabul edilmiştir. Yeneden yapılan idare heyeti seçiminde reisliğe yıllardanberi kurum için büyük çalışmalar gösteren emekli tuğbay Etem Tanrıverdi, asbaşkamlığa Resul, muhasibliğe Kâmil Heper, veznedarlığa tüccardan Hakkı Aydemir, kâtibliğe Hüsnü İlgin seçilmişlerdir.

Etem Tanrıverdi

Nafia vekilinin Beyşehirdeki tetkikleri

Beyşehir (Hususi) — Adanada Nafia Vekâletine aid tetkiklerde bulunduğundan sonra gene aynı maksadla Konyaya gelen Nafia Vekilimiz A. Fuad Cebesoy hususi otomobillerle maiyeti. Konya valisi ve Konya mebuslarından bir kaç olduğu halde Beyşehirde gelmiş ve kazanın 20 kilometre ilerisinde kaymakam A. Sonçağ, belediye, parti, Halkevi, askerlik şubesi reisleri ve diğer ileri gelenler tarafından karşılanmıştır.

Şehrin kıyısında kalabalık bir halk tarafından karşılanan Vekilimiz Parti binasında istirahat ettikten sonra hükümet konağını, askerlik şubesini gezmışler ve partinin belediye binasında şerefine verilen öğle yemeğinde hazır bulunmuştur. Yemekten sonra halkın dileklerini dinleyen vekilimiz, evvelce ikmal edilmediğinden fazla yağmur yağdığı zamanlar etrafındaki tarlalara zarar verdiğini yazdığı Sarıöz suyu kanalının bu yaz yapılacağını vâdetmiştir. Bundan sonra Vekilimiz üstün Türk mimarisinin parlak bir eseri olan Esrefoğlu camisini gezmiş ve Konyaya hareket etmiştir.

Kazamıza eski Adliye Vekili M. E. sad Bozkurttan sonra ilk gelen Vekil A. Fuad Cebesoydur.

İzmitte bahar

İzmit (Hususi) — İzmitte havalar açmış, ağaçlar çiçek açmıştır. İki gündür tatlı bir bahar hüküm sürmektedir. Leylekler de kafileler halinde şehir ve civara gelmişlerdir.

Zonguldak Halkevi azaları Çankırıda

Çankırı (Hususi) — Zonguldak Halkevinin temsil kolu baş'arında Halkevi reisi Ahmed Gürel olduğu halde 15 kişilik bir grup halinde Çankırıya gelmişlerdir. Sabahtan Çankırı istasyonunda Çankırı Halkevi üyeleri ve bandosu tarafından karşılanan Zonguldak gençleri vilâyet, Parti, Halkevi, belediye makamlarını ziyaret ettikten sonra gece «Ateş» piyesini temsil etmişlerdir.

Zonguldak gençleri şerefine ziyafet

ler verilmiş, otomobillerle şehrin içinde tenezzühler yapılarak görülecek yerleri gezdirilmişlerdir.

Valimiz Refik Noyan ve Parti reisimiz Rifat Dolunay kardeş Zonguldak gençleri arasından ayrılmamıştır.

İkinci gece misafirler şerefine Halkevinde bir çaylı dans yapılmıştır. Gece yarısı Zonguldak Halkevîlileri istasyonda teşyi edilmişlerdir. Resmimiz Zonguldaklı gençleri bir arada göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey sana bir şey söyleyeyim...

... Avrupalı heyetşinaslar küremize komşu beş altı..

... seyyarenin renklerinin yavaş yavaş kızardığını görmüşler.. neden acaba?

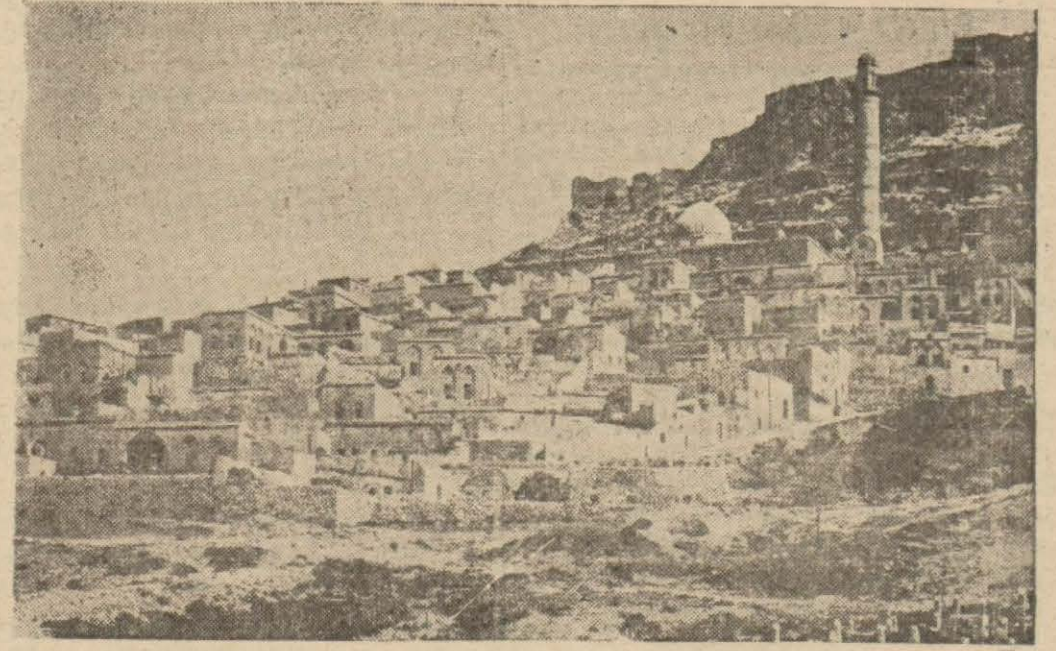

Hasan Bey — Neden clacık, dünyayı seyrederken duydukları hicablarındandır.

Doğuda bütün şehir ve kasabaları çirkin gösteren iptidai şekil

TOPRAK DAMLAR

Yalnız evler değil, bütün resmî binaların üstü de topraktır, halbuki bu damlar kışın olduğu gibi yazın da halka büyük bir ızdırab sebebi teşkil ediyor

İşte Mardinin ekserisi toprak dam olan binalarından bir kısmı

Besni (Hususi) — Doğu ve cenub doğusunun en büyük ihtiyacı modern mimari, yol inşasıdır. Bütün kasabalarımızın içe sızı veren görünüşü, resmî ve hususî yapıların üstlerinin toprak olusudur. Bu hal, kış günlerinde bir ızdırab sebebi teşkil etmektedir. Yaz günlerinde ise tavan aralarından çıkan haşerat, rahatça uyumağa, buralarda korkusuz oturmağa imkân bulmaktadırlar.

Bu çirkin manzarayı ve kötü âdeti resmî yollardan izale etmek hem kasabalarımızın güzelliğini temine, hem de iptidai yaşayışı önlemeğe sebep olacaktır.

Bunun için idarî mercilerin, kazalarda kaymakamların, köylerde ihtiyar meclislerinin müdahalesiyle toprak dam usulünü yerine kiremikli dam usulünü ikame etmek ve bunu bir mecburiyet haline irca eylemek lâzım gelir.

Bunu yapabilmek için ise, kazalarda belediyeler, köylerde ihtiyar meclisleri kendi bütçelerinden ayracakları ufak tahsisatlarla kiremide, tuğla, hattâ kireç ocakları açmalı. Halka ucuz kiremide, tuğla ve hattâ kireç satmalıdır.

Şayamı şükrandır ki bu hal Besni için mevzu bahis değildir. Zira hükümet Besniye bugüne kadar 200,000 lira harcıyarak kübik hükümet konağı, belediye ve muhasebe hususiyeye binalarını armağan eylemiş ve benim gördüğüm doğu ve

batı kazaları içinde emsaline rastlanmayan güzel resmî yapılara ilk önce Besni kavuşmuştur.

Yalnız doğuda olsun, batıda olsun inşaat daima apartıman sistemindedir. Toprağımız geniş, arazi ucuz ve böyle üç binaya 200,000 lira harcıyarak bir kasabayı mamur etmek imkânsız olmasına göre, hem kasabalarımıza külli bir güzellik vermek, hem de apartıman sisteminin mahzurlarını izale eylemek üzere bilhassa doğu ve cenub doğusunda bunun önüne geçmek, altı bodrum olmak ve her daireye ihtiyacına göre birkaç oda tahsis eylemek ve hepsi ile bir mahalle teşkil etmek üzere birer katlı daireler inşası daha muvafıktır. Halk, apartıman inşa edemez. Fakat birer katlı binaların inşası, şekil, malzeme ve fiatlarını soruşturarak bunu yapmak arzusunu duyabilir.

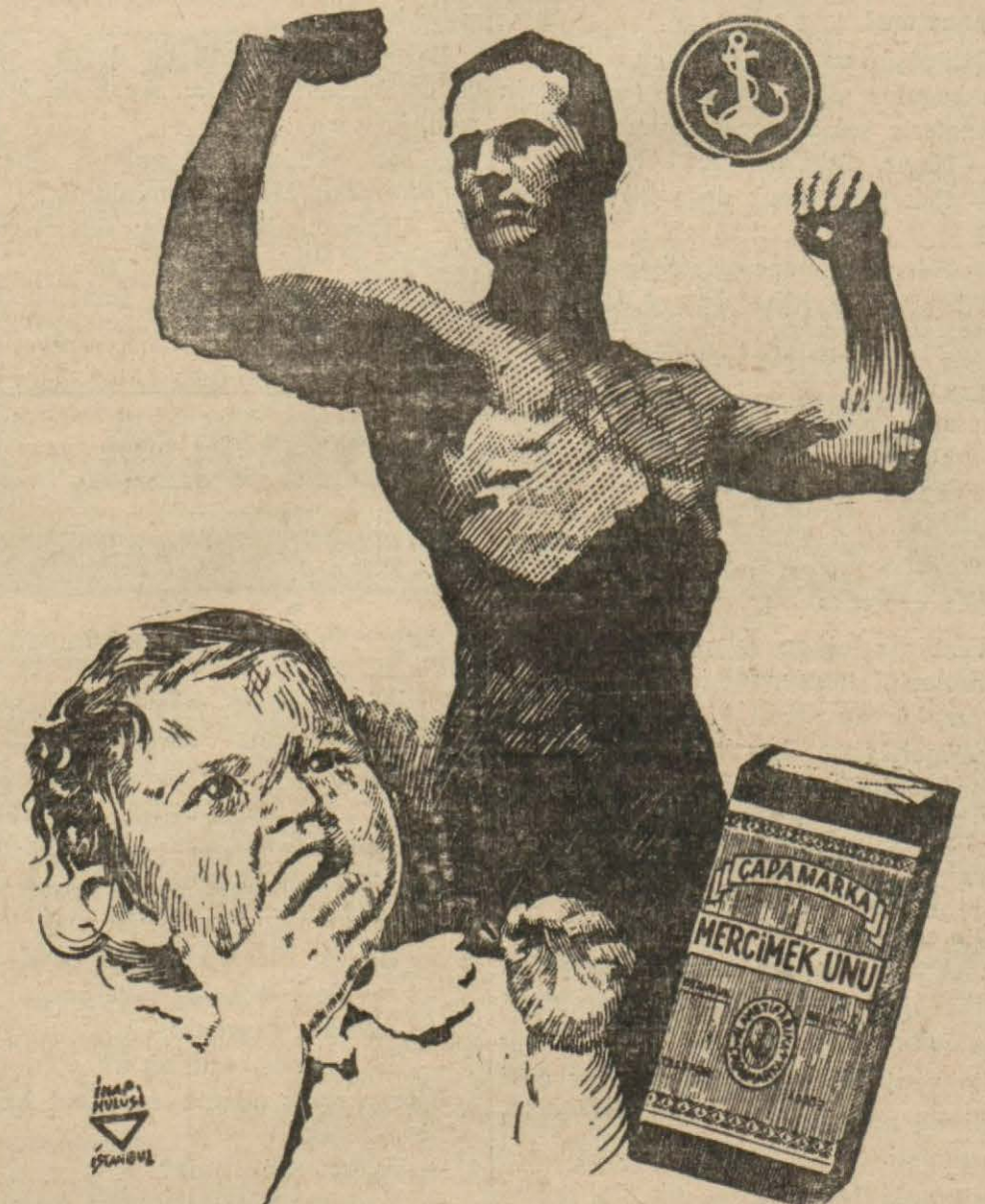
Besni, Malatyanın birçok kazaları içinde modern hükümet konağına ve yapılara kavuşmuş ilk kazamızdır.

Ancak, binaların yapıldığı yer yüksektedir. Buraya içme suyu çıkarmak güçtür. Bunun ne şekilde izale olunabileceği düşünülecek bir meseledir.

Besninin bugünkü vaziyeti

Kasaba bugünkü halile üç kısma ayrılmıştır. (Devamı 11 inci sayfada)

Saf ve Normal gıda

Pirinçunu - Mercimek - Bezelya - Yulaf

ve sair HUBUBAT UNLARI kuvvet kaynağıdır.

ÇAPAMARKA MÜSTAHZARATI

M. Nuri ÇAPA

Kuruluş tarihi 1915

Son Posta

S P O R

Bu hafta yapılacak lig maçları

Millî futbol takımımız yakında Mısra gidecek

24/3/940 tarihinde yapılacak lig maçları şunlardır:

Taksim stadı: Beyoğluspor - Anadolu, saat 12, Topkapı - Hîlâl, saat 14, Süleymaniye - Beykoz, saat 16.

Şeref stadı: Y. Davudpaşa - A. Hisar, saat 10, Eyüb - Beylerbeyi, saat 12, Galatasaray - İst. Spor, saat 14, Beşiktaş - Fenerbahçe, saat 16.

Fener stadı: Kurtuluş - Kalespor, saat 14, Altıntuğ - Vefa, saat 16.

Millî futbol takımımız Mısra gidiyor

Fürk millî futbol takımına atletizm ekibi Nisanın ilk haftasında Mısra giderek müsabakalar yapacaklardır.

Mektepler arası maçları tehir edildi

Mekteplerin devre tatili dolayısıyla bu hafta maçların hepsi tehir edilmiştir.

Esasen lig maçları tamamlanmış olduğundan gelecek haftadan itibaren evvelce tehir edilmiş olan maçlara başlanacaktır.

Futbol lig heyeti tehir maçları için yeniden bir fikstür tanzim etmiştir.

Ekonomik teklifler

(Baştarafı 7 nci sayfadadır)

Son zamanlara kadar Almanyadaki bu sunî kauçukun maliyet fiyatı pek yüksekti. Fakat son zamanlarda keşfedilen yeni usullerle sunî kauçuk istihsalâtı bir hayli ucuzlaşmıştır.

Almanya bütün gayretini sunî kauçuk istihsaline vermiştir. Bunun için de koskocaman müstakil bir sanayi branşı vücuda getirilmiştir.

Almanların sunî kauçuk istihsalâtı için kullandıkları iptidai madde kömür ve kömür müstakkatıdır.

Gene «Eröp Nuvel» mecmuasının kaydettiğine nazaran 1938 yılında Almanların sunî kauçuk istihsalâtı 30 bin tonu bulmakta imiş. Almanlar 1941 yılında bu miktarın 100 bin tona baliğ olacağını tahmin etmektedirler.

Kömürden sunî kauçuk istihsalı, kömür itibarıyla zengin olan Amerika ve Sovyetler Birliğinde de tatbik edilmektedir. Fakat bu sahada Almanların birinci mevki işgal ettiklerini bilhassa kaydetmek lazımdır.

Hasan Âli Ediz

Mizah: Saça başa dair

(Baştarafı 7 nci sayfadadır)

Dün sokağa çıktığım zaman gördüm. Ağlı kafalılar ne kadar da çoktu. Tevekelî bahklar karaya vuruyorlar. Bahkçılarda ağ kalmadığı için tutamıyorlar, onlar da çoğalıp karaya vuruyorlardır. İşte kadının böyle...

İsmet Hulusi

Ankara borsası

Açılış - Kapanış 21 Mart 1940 fiatları

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Lor dra	1 Sterlin	5.21
New York	100 Dolar	130.19
Paris	100 Fran	2.95
Milano	100 Lire	7.1375
Cenavre	100 İsviç. Fr.	29.2022
Amsterdam	100 Florin	69.1611
Brüksel	100 Beiga	22.0975
Atina	100 Drahm	0.965
Sofya	100 Leva	1.6925
Madrid	100 Pegeta	13.4625
Budapeşte	100 Pengö	24.6675
Bükres	100 Ley	0.62
Belgrad	100 Dinar	3.2575
Yokohama	100 Yen	32.675
Stokholm	100 İsviç. Kr.	30.9275

Eşam ve tahvilât

Eşam	20.-
1938 % 5 İkramiyel	19.82 19.83
Sivas Erzurum 5	19.48

Bir doktorun günlük notlarından

Apandisit

Büyük bir tıp profesörü: «göbek üzerindeki bütün sanai krizlerinde safra kesesini ve karaciğeri düşünmeyi unutmayınız» demiştir. Fakat göbek üzerinde ve bilhassa göbeğin alt tarafında ve sağ tarafta hissedilen sancılarda da mutlaka apandisit krizini düşünmek lazımdır. Elhasıl isterse yukarı, isterse aşağı tarafta olsun karın içindeki ağrılar mutlaka ciddi ve esaslı bir sebebe istinad eder. Bu ciddi sebebi araştırmak, sancının amilini bulmak ve tedavisine şifâ etmek zaruridir. Hele her defa karın ağrısı, bulantı ve kay gibi hallerde bir çoklarının uykululuk ederek hemen müşil tavsiye etmeleri kadar tehlikeli ve saçma bir harekete asla teşebbüs etmemelidir. Büyük batın krizlerinde ilk yapılacak şey istihsalat ve sıkı bir perhizdir. Bundan hiç bir zarar gelmez. Müteakiben derhal mütehasıs tabibe veya alle doktoruna müracaat edilmelidir.

Cevab isteyen okuyucularımızın postalarını yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Yerin altındaki İstanbul

(Baştarafı 7 nci sayfadadır)

yeni açılan Soğukçeşme yolu üzerinde kadim, Şehid Ali paşa konağı kütüphanesine kadar varan bu saha tamamen sarnıcın üzerine müessesidir.

Bu izahatla sarnıcın genişliği hakkında bir fikir verebilirim. İçinde sandalla doluşıldığı da hatırlanırsa burasının yalnız sığınak değil, pek çok şeyler de olabileceğini tahmin edebilirsiniz.

İçinde 70-80 santim irtifaında su bulunuyor. Bu suyu nasıl boşaltmak kabilirdir? Bu işe kaptan paşa karışır. Benim aklımın erdiği bir nokta varsa, o da, Yerebatan sarayının çok insan istiyab edebilecek, kullanışlı bir sığınak olmağa istidatı bulunduğudur.

Fakat her şeyden evvel etrafını açmalı, önündeki çıkıntıyı temizlemelidir. Bunları yapmağa, sığınak olabilmesi için değil, bugünkü vaziyeti için de ihtiyac vardır. Hele sarayın üstündeki evleri yıkmak mümkün olsa bu daha fevkalâde bir şey olur. Hem de evlerin bütün pisliklerinin sarnıcın içine akmasının önüne geçilir.

Nusret Safa Coşkun

Doğuda bütün şehir ve kasabaları çirpin gösteren iptidai şekil

(Baş tarafı 10 uncu sayfadadır)

rılmıştır. Eski Besni, yeni Besninin uzanmış ve çukurlukta, yeni Besni, bunun üstünde tepe sırtında üç modern yapıdan ibaret olmak üzere, bir de memurların evleri ve dükkânlar ve otelin bulunduğu kısım.

Besni iktisadi bakımdan da i'eri bir yerdir. Belli başlı ihraç maddesini Anteb fıstığı teşkil etmektedir. Yıldı bu mahsulden 5000-10,000 İra kazanan bahçe sahiblerinin mevcudiyeti de gösterir ki ana mahsulü fıstıktır.

Yabancı melengeçler aşlanarak 2-3 yıl içinde mahsul alınabilmekte ve her arazi sahibi yeni yeni melengeçlikler kurmaktadır. Böylece kazaya (200.00) liraya yakın paranın girmesine sebep teşkil etmektedir.

Hububat ve bilhassa meşhur üzüm, pirinç gibi mahsul'ler de Besninin refahına hizmet etmektedir.

TASHİH

21.3.940 tarihli nüshamızda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının 16.3.940 tarihli vaziyetinin Pasif kısmının yekânı (261,186,767.82) yazılacak yerde (621,186,767.82) şeklinde dizilmiş olduğundan itirazla tashih olunur.

Beyoğlu 4 üncü Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Yorgiya tarafından Harri aleyhine açılan sulh teşebbüsü davasının muhakemesinde: Beyoğlunda Nane sokak 9 No. da oturdu. Şu bildirilen Harriye yapılan tebligatta mezkûr yerli terkettığı ve nerede bulunduğu bilinmediği meşruhatla tebligat tade edilmiş olduğundan mahkemece lüanen tebligat yapılmasına karar verilmiştir.

Duruşma günü olan 9/4/940 tarihinde saat 11 de Beyoğlu dördüncü Sulh Hukuk mahkemesinde hazır bulunmamız, bulunmadığımız takdirde muhakemenizin gayabınızda görüleceği tebligat yerine kâim olmak üzere lüanen olunur. 40/386

Hatıralar arasında

(Baştarafı 6 nci sayfadadır)

Mahahillerle muhabere edilerek padişahın ve maiyet erkânının ikameletlerine tahsis olunacak mahaller tesbit edildikten sonra mefruşat idaresi buralara icab eden eşyayı gönderecek, tamir ve tathir işleri oralarda hemen yapılarak odalar bütün teferrüatle hazırlanacaktır. Mefruşat idaresinin eşyası, memurları, hususile bu işlerde behre ve mümasesesi, bu müşkül işi muvaffakiyetle başarmağa kâfi idi. Bu da tesbit edildikten sonra yemek meselesi düşünüldü:

Her türlü vesait ve münakale fikdına rağmen yüz binlerce askeri mühimmatla, mevaşisile, toplanıle, dünyanın dört tarafına sevketmesini bilen, Viyanaya kadar bir seyran yaparçasına ordusunu dağıtandan, sarp geçidlerden aşarak, bilmek harikası kaç kereler göstermiş olan Türk becerikliliği bir padişahın seyahatini teminde âciz kalamazdı. Matbahlar idaresinin yola çıkacak vapurlardan başlayarak her gidilecek yerde kahviltan, öğle ve akşam yemeklerine kadar bütün yemek işlerini ihzar edecek takımları, memurları, aşçıları vardı; hemen tereddüd etmeden bu karışık işi matbahi amire müdürü üstüne aldı. İstabil amireye gelince: Müdür: «Evel Allah Korkmayınız!» demek istiyen bir mana ile gülümsüyordu. «Lâkin, Şeref Bey! demildi; hünkâr Selâniğe çıkınca orada hemen vükelâsile, erkânile alay teşekkül edecek, oradan ayrılırken Selâniğe mevkiye kadar gene bir alay lazım. Oradan Manastıra gidilince, orada da süslü esvabları içinde arabacılarile, seyisler'le gene bir aylık araba lazım, daha sonra Selâniğe avdette, oradan Üskübe gidilince, hep emre müheyya birer aylık araba ister...» Şeref hep o gülümsemesi'le dinliyordu, nihayet «siz demiryolu işini temin edin, mütebakisini bana bırakın!» dedi.

Şark demiryolları idaresile temasa girişildi. O zaman bu idarenin başında ken dilerine her suretle güvenilebilir bir müdürü umumî ile bir fen müdürü vardı: Müller ile Christ. — Davet ettik, geldiler, on'ara işi anlattık, kendilerini mefruşat, matbah ve istabil amire müdürlerle temasa getirdik. Öyle ki birkaç gün içinde her türlü teferrüatle mükemmel bir sevkîyat taslağı hazır oldu ve bize geldi. Hiç bir nokta unutulmamış, hiç bir küçük iş ihmal edilmemişti. Demek artık yola çıkılabilirdi. Bahriye nezareti Turgud Reisle Babreros Hayrettini, Gülcemal vapurunu, daha birkaç küçük harb gemilerini ihzar edince yapılacak ne kalyordu?

Yapılacak işi hünkâr ihtar etti: — Paraca nasılsınız? Hediyeledi düşündünüz mü?

Bütün demiryolları amirleriyle hizmet edecek memur'arına, gidilecek yerlerde mevkif müdürlerine verilecek hediyeleri bile düşünen hünkâr bu seyahatte muntakalarında beraber bulunacak olan meb'usları, mahalli erkânı düşünmemelik edemezdi. Bütün semahat meyilleri hareket haline geldi, yetişir ki hazineci hassada para bulunsun. Hazineci hâssa müdürü umumisi Hacı Feyzi Efendi: «Koyalı bu'unur!» dedi... Ve derhal demiryolları idaresinden alınan bir esami defteri üzerine onların irili ufaklı hediyelerinden başlanarak vilâyetler erkânına, meb'uslara kadar herkesin mevkiine, kadrine göre hediyeler tedarikine başlandı; nihayet artık yola çıkılabilirdi.

Halid Ziya Uşaklıgil

Müfkeaidinden Bay Sadiye:

Beni altmış yıl evvel ırcâ eden mektubunuza çok mütehasıs oldum. Güzel bir bahar günü Yeşilköye gelebilir misiniz?

Balıkesir'de zirai yenilikler

Balıkesir (Hususi) — 25 Martta zirai sahada yapılan yenilikler gösterilmek ve millî koruma kanununun zirai sahadaki hükümlerinin hüsnü suretle ifasını mukatazi esaslar üzerinde talim edilmek üzere Ankarada açılacak olan Ziraat kursuna Balıkesir vilâyetinden de merkez zirai muallimi Ahmed Sakman, Balya zirai muallimi Nesib İnce ve Edremid zirai muallimi Ziya Kâmil Atay davet edilmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Zirai ve ticari her nev. banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERİYOR

Ziraat Bankasının kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1,000 Lira'lık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DIKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikanun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Hikâye: Seviştığımız günler

(Baştarafı 9 uncu sayfadadır)

— Gene kavgaya başlama! Ben sana o zaman demiştim?: «Sadiye, bu gelici, geçisi bir maceradır. Aldırma! Kalbim gene seninle dir.»

— Ben de sana: «Seni gene seviyorum Necmettin, bu adamla görüşmekten bir şey çıkmaz!» dememiş miydim.

— İşte bu olamaz! Benim olan bir kadının başka bir erkekle...

— Evvelâ sen başladın.

— Sen de benden intikam almak için...

— Evet hakkım yok mu?

— Ha!buki ilk evlendiğimiz gece bana söylediğin sözler hâlâ kulağında... Başımı iki elin arasına almış, gözlerini gözlerime dikerek: «Necmettin, benim için artık ölüncüye kadar başka bir erkek yoktur» demiştin.

— Sen de, o zaman benim iki elimi elin arasına alarak bana şöyle bir yemin etmiştin: «Sadiye, çocukluğumuzdan beri birbirimizi sevdik. Bizi ancak ölüm ayırabilir. Son nefesime kadar sana sadık kalacağıma yemin ediyorum.»

— Ondan sonra birbirimize sarılmış ve şöyle bir karar vermiştik: Şayed bir gün, bütün insanlar gibi biz de harici tesirler altında kalarak birbirimizi incitmeğe, birbirimizde bazı kusurlar bulmağa başlarsak bu haleti ruhiyemizi ötekine söyleyecek ve büyük bir hüsnü niyetle hareket ederek aramızdaki suitefahhümü izaleye çalışacağız ve ne olursa olsun aramızdaki izdivaç bağını koparmıyacağız!» böyle bir kararı verebilmek için meğer ne kadar tecrübesiz ve toymuşuz.

— Hakikaten pek tecrübesizmişiz.

Bu son cümleleri söyledikten sonra karı koca yüz yüze bakıştılar. Maziye inkâr için ikisi de istihfafla söz söyledikleri halde evlendikleri gece vermiş oldukları büyük kararı hatırlamak ikisinin de gözlerine yaş getirmişti. Bir şey söylemeden uzun dakikalar böylece bakıştılar. Lâmbanın pembe ışığı altında ikisinin de yüzleri gitgide sararıyor, kirpiklerinin ucunda toplanan yaşlar yanaklarına doğru kayıyordu.

Bir dakika.. iki dakika.. beş dakika geçti... Mazi, bütün tatlı hatıralarile ve masum kararlarile onları yavaş yavaş sardı.

— Sözümden dönmüyelim; birbiri - mizi affedersek ölüncüye kadar beraber yaşayalım Sadiye.

— Peki Necmettin...

TIYATROLAR

Şehir tiyatrosu Tepebaşında dram kısmında Akşam saat 20.30 da

Pembe sokak numara 46 İstiklâl caddesinde komedi kısmında Akşam saat 20.30 da

Herkes kendi yerine

FEVKALÂDE RANDIMANLI YENİ
SIERA AHİZELERİ

Yeni SIERA cihazları aynı fiyata sahifan rakip radyolarla kıyas kabul etmez evsafs ve mesiyetlere haizdir. Vazırların hangisi mukayese edilirse edilsin - musiki kabliyeti, kısa dalga alışı, şekil güzelliği, yapının sağlamlığı, hülasa her bakımdan SIERA'nın üstünlüğü kolayca isbat edilebilir. Bütün cihazların kolayca okunur bir kadranları olduğu gibi otomatik düğme tertibatını haiz cihazlarda bile libre ufki vaziyette hareket eder. Muhtelif 1940 SIERA modellerinin üstün vasıflarının, istimalindeki kolaylığı, kusursuz ve mükemmel çalışmalarını bizzat görmek üzere mağazamıza teftişinizi rica ederiz.

SIERA Radyoları
ARŞİMİDİS müessesesi T. A. Ş. İstiklal Caddesi No. 30/34

NEDEN
Bütün mütehasşis diş tabibleri
RADYOLİN
diş macununu tavsiye ediyorlar? Çünkü:
RADYOLİN
Dişleri beyazlatır. Diş etlerini kuvvetlendirir. Dişlerin çürümesine mâni olur. Ağız kokularını defeder.
Sabah, Öğle, ve Akşam her yemekten sonra günde üç defa dişlerinizi fırçalayınız.

Muhtelif sergilerden 18 diploma, 24 altın madalya kazanmıştır.

RADYOLİNİ
daima kullanınız

GRİPİN

BAŞ
DİŞ
SOĞUK
ALGINLIĞI

bütün
ağrıları
keser

NEZLE
GRİP
ROMATİZMA

GRİPİN

GRİPİN

Lüzumunda günde 3 kaşe alınabilir

Muamele ve istihlak vergileri Merkez Tahakkuk Şubesinden

Mükellefin adı	İşigali	Adresi	Tebliğatın esası
Çannas Tebtabyan	Düğüne ve tokaat	Mahmudpaşa Süruri mahallesinde İrfaniye çarşısı üst kat 37 No.	937 ve 938 takvim yılı defter ve vesaikinin yıllık tetkiki için ibraz
Monceri	Fanila kumaşı imali	Katresoğlu han 1 inci katta	937 takvim yılı defter ve vesaikinin yıllık tetkiki için ibraz.
Dakar Onnik	Nikelâjci	Galata Yenioamı caddesi Sincirli haa.	937 takvim yılı defter ve vesaikinin yıllık tetkiki için ibraz.

Yukarıda isim ve adresle nev'i işigali yasılı mükelleflere lüzumlu tebligatın feraset için mahalline gidilmiş hâlen iş yerlerini terkettikleri ikametgâhlarının tesbitinin de mümkün olmadığı tanzim edilen zabıt varakasından anlaşılmuştur. Keyfiyet 3692 sa. 11 nolu kanunun 11 inci maddesi muhtemelen ilânen tebliğ olunur. (2218)

Evrakı Matbua İlanı

Çankırı Belediyesinden:

Çankırı belediyesinin 940 mali senesine aid evrakı matbuası 9/3/940 tarihinden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

- 1 - Muhammen bedeli (700) liradır.
- 2 - İhale kat'iyesi 23/3/940 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 de Çankırı belediye dairesinde encümeni belediye tarafından lera kılınacaktır.
- 3 - Muvakkat teminat (52) lira 50 kuruştur.
- 4 - Evrakı matbuanın listesi ve şartname evrakına merbut olup talib olanlar her gün belediyeye müracaatla görülecekleri gibi taşradan isteyenlere de bedelsiz olarak gönderilir. (2115)

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedeli 24800 (yirmi dört bin sekis yüz) lira olan iki kalem susta çeliği 20/4/1940 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da İdare binasında satış alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1860 (bin sekis yüz altmış) liralık muvakkat teminat ile bakanın tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon belirlenmesi için lüzumdu.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Bevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (1978)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilanları

Şilinin Avcıkörü vakif ormanlarının Kabaşağ mevkiinden bir sene zarfında kesilip imal olunmak üzere 950 kental kömür açık arttırıma çıkarılmıştır.

İhalesi 26/3/940 Salı günü saat 14 tedir. İsteklilerin 40 lira ilk teminat ile Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaatları. (1839)

Doktor ÇİPRUT

Gildiye ve Zühreviyeye Mütehasşisi Beyoğlu Yerli Mallar Pazarı karşısında Posta sokağı köşesinde Meymenet apartmanı. Tel: 43353

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tanzimatı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlanlık Kollektif Şirketi
Kabrancızade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Rağıp Emeç
SAHİPLERİ: S. Rağıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIÇIL

Kirtasiye ilanı

Çankırı Belediyesinden:

Çankırı belediyesinin 940 mali senesine aid kirtasiyesi 9/3/940 tarihinden itibaren on gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

- 1 - Muhammen bedeli (400) liradır.
- 2 - İhale kat'iyesi 23/3/940 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15,30 da Çankırı belediye dairesinde encümeni belediye tarafından yapılacak.
- 3 - Muvakkat teminat (30) liradır.
- 4 - Kirtasiyenin listesi ve şartname evrakına merbut olup talib olanlar her gün belediyeye müracaatla görülecekleri gibi taşradan isteyenlere de bedelsiz olarak gönderilecektir. (2114)

İç ve dış BASUR MEMELERİNDE, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, CERAHATLENMİŞ FİSTÜLLERDE, kanayan basur memelerinin tedavisinde

REKTA
PATİ ŞIFAYI TEMİN EDER

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden

İstanbul paket postanesinde yapılacak dahilî tadilat işi açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltilme 10/4/940 Çarşamba saat 15 te B. Postane binası birinci katta P. T. T. Müdürlüğü odasında toplanacak müdürlük alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Keşif bedeli 2159 lira 16 kuruş, muvakkat teminat 162 liradır. Taliblerin olababdeki keşif ve şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma gününde mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına eksiltilme gün ve saatinde de en az bir taahhüde 2000 liralık bu işe benzer iş yaptığına dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltilme tarihinden 8 gün evvel alınmış ve 940 yılına aid Ticaret Odası vesikalari komisyonla müracaatları. «2221»

EV ARANIYOR

(Satılık veya kiralık)

Nişantası, Hüriyet tepesi, Mecidiyeköy, Bomonti veya civarlarında, 5-6 odalı genişçe bahçesi veya bahçelik arsası bulunan ev araniyor. Tafsilatın tahriren Beyoğlunda Saray sinemasında kontrol Bay Şabana bildirilmesi.

Mantarlı muşambalar, istorlar, perde için tüller, duvar kâğıtları, yatak çarşafı, yünü ve pike yatak örtüleri, el ve yüz havluları, velhasıl tefriğata aid bilcümle malzemeyi BAKER MAĞAZALARINDA her yerden müsaid şartlar ve ucuz fiatlarla bulabilirsiniz.